

Ikt.sz.: AIB/167-1/2012.

AIÜB-56/2012. sz. ülés
(AIÜB-169/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés az **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága**
2012. november 20-án, kedden 10 óra 39 perckor
a Magyar Igazságügyi Akadémia épületében (1122 Bp., Tóth Lőrinc u. 6. sz.)
megtartott kihelyezett üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
<i>A bizottság részéről</i>	4
Megjelent	4
Elnöki bevezető, napirend megszavazása	5
Dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnökének beszámolója (A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdés c) pontja alapján)	5
<i>Dr. Handó Tünde szóbeli tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	16
<i>Dr. Handó Tünde válasza</i>	30
<i>Határozathozatal</i>	33
Egyebek	33

Napirendi javaslat

1. **Dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnökének beszámolója** (A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdés c) pontja alapján)
2. A Magyar Igazságügyi Akadémia épületének megtekintése
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Salamon László** (KDNP), a bizottság elnöke
Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Gruber Attila (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)
Kozma Pétre (Fidesz)
Dr. Mátrai Márta (Fidesz)
Dr. Puskás Imre (Fidesz)
Dr. Varga István (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz)
Dr. Rubovszky György (KDNP)
Dr. Zsiga Marcell (Fidesz)
Dr. Bárándy Gergely (MSZP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz) dr. Mátrai Mártának (Fidesz)
Dr. Gulyás Gergely (Fidesz) dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)
Dr. Molnár Attila (Fidesz) Kozma Péternek (Fidesz)
Dr. Szakács Imre (Fidesz) dr. Horváth Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) dr. Gruber Attilának (Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz) dr. Varga Istvánnak (Fidesz)
Dr. Varga László (MSZP) Dr. Bárándy Gergelynek (MSZP)
Dr. Staudt Gábor (Jobbik) dr. Gyüre Csabának (Jobbik)
Dr. Pösze Lajos (független) dr. Vas Imrének (Fidesz)

Meghívottak

Hozzászóló

Dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 39 perc)

Elnöki bevezető, napirend megszavazása

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság elnöke, továbbiakban: ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, dr. Handó Tünde elnök asszonyt, az Országos Bírósági Hivatal elnökét, úgy is mint nem parlamenti jogi értelemben vett vendéglátónkat.

A helyettesítések rendjét rögzítjük: én Rubovszky György képviselő urat helyettesítem, Vas Imre képviselő úr Pösze Lajost, Mátrai Márta Bohács Zsoltot, Molnár Attilát Kozma Péter, Varga István Vitányi Istvánt és Gruber Attila Turi-Kovács Bélát, Horváth Zsolt Szakács Imrét, Bárándy Gergely Varga Lászlót, Gyüre Csaba pedig Staudt Gábor képviselő urat helyettesíti. Határozatképes a bizottság.

A napirendi javaslatomat megkapták képviselőtársaim. Módosító javaslat nem érkezett hozzá. Határozathozatal következik: kérdezem, ki ért egyet a napirendi javaslattal? (Szavazás.) 20 igen szavazattal a bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnökének beszámolója (A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdés c) pontja alapján)

Az első napirendi pontunk dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnökének beszámolója. Elnök Asszony! Látom, itt van írásban is előttünk. Kérem, hogy a szóbeli kiegészítését tegye meg.

Dr. Handó Tünde szóbeli tájékoztatója

DR. HANDÓ TÜNDE, az Országos Bírósági Hivatal elnöke: *(Tájékoztatóját kivetítő segítségével tartja meg.)* Köszönöm szépen a lehetőséget, és köszönöm, hogy elfogadták a meghívást annál is inkább, mivel ez az épület és ez az intézmény nagyon sok lehetőséget kínál a bírósági szervezet számára, és azt is szerettem volna, hogyha megismerhetik azt, hogy miben segítettek minket az elmúlt fél év során, amikor a Magyar Igazságügyi Akadémia a bírósági szervezet része maradhatott.

Nos, a beszámoló egy meglehetősen terjedelmes iromány. Természetesen nem tudom annak minden részletét elmondani, és nem is óhajtom, mert bízom abban, hogy ismerik ennek a tartalmát. Ugyanakkor abban is biztos vagyok, hogy nagyon sok kérdés megfogalmazódott önökben, részben a bíróság működését illetően a személyes tapasztalataik alapján vagy akár a sajtóhírek alapján is. És ez a mai esemény alkalmat adhat arra, hogy ezeket a kérdéseket is feltegyék.

Lehet, hogy egy szokatlan formáját választom a beszámoló kiegészítésének, merthogy egy power pointos előadással készültünk. Azt gondoltuk, hogy így sokkal egyszerűbben tudjuk láttatni a lényeges eseményeket és folyamatokat.

Nos, ahogyan láthatják is, a beszámolót a szervezeti változásokról, a stratégiai célokról, tevékenységekről szeretném kiegészíteni. Ezeknél részletesebben beszélnek.

Mit is jelentenek a szervezeti változások? Tudom, hogy önök voltak azok, akik a lényegi jogszabályokat elfogadták vagy legalábbis megvitatták a parlamentben, mégis azonban fontosnak tartom, hogy ezt röviden be is mutassuk.

Azt tehát, hogy mi indokolta a szervezeti változást, mi volt ennek a változásnak a közvetlen jogalkotási előzménye, miben is áll ez a szervezeti változás, mik az Országos Bírósági Hivatal elnökének a jogkörei, miféle kontroll érvényesül fölötte, és milyen változások előtt állunk.

Nos, itt a jelenlévők lényegében mindannyian jogászok, tudják azt, hogy milyen gondokkal, nehézségekkel küzdött az igazságszolgáltatás az elmúlt években mindazok

ellenére, hogy mind a törvényhozás, mind pedig maga a bírói kar a szándékai szerint mindent megtett annak érdekében, hogy ez eredményesebben működjék.

Mi indokolta a szervezeti változást, miért szükséges ez? Nos, egy kicsit lépek vissza a múltban. '97-ben egy unikális rendszert fogadott el a parlament, nem volt ugyanis akkor sehol Európában olyan öngazgatási testülete a bírósági szervezetnek, amely gyakorlatilag mindenféle hatalmat gyakorolt a bírósági szervezet fölött. Tehát a létszámot, a kinevezést, a pénzügyi kérdéseket, illetve ez mind ehhez a bizonyos Országos Igazságszolgáltatási Tanácshoz tartozott.

Abban az időben ez egy unikumnak volt tekinthető Európában. Nagyon komoly reményeket fűztek ehhez, mégis azonban a közel tízéves működése bebizonyította, hogy ez sem gyógyír a problémákra. Éppen a tízéves évfordulón, még az akkori OIT elnöke rendelt meg komoly egyetemi tanulmányokat, illetve az Eötvös Károly Intézet készített egy tanulmányt arról, hogy milyen működési problémák vannak. Ezekből a felvetésekből láthatnak néhányat a képen.

Leginkább, ami az állampolgárokat érintette, az az eljárások elhúzódása volt, illetőleg a jogegység hiánya, az azzal kapcsolatos változás, problémák, hogy az ítélezés kiszámíthatatlan, illetőleg a közvélemény számára olykor megmagyarázhatatlannak tűnt.

Mi is volt ennek a szervezeti változásnak a közvetlen előzménye? Merthogy ez nem volt előzmények nélküli. Már 2010 decemberében elfogadott a parlament egy olyan törvénymódosítást, amely az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének a jogkörét bővítette, legalább 25-26 jogkörrel bővült az elnök jogköre, akiről, ugye tudjuk, hogy egyúttal a Legfelsőbb Bíróság elnöke is volt.

Mit jelentett ez? Azt, hogy a Legfelsőbb Bíróság elnökének nem csupán az ítélezés egységét kellett garantálnia, felügyelnie, hanem egyúttal egy olyan menedzsernek is kellett volna lennie, aki egy 11 ezer fős munkaszervezetet, egy közel 90 milliárdos költségvetési fejezetet irányít, egy olyan szervezetet, amelyhez évente több mint egymillió ügy érkezik, és több százezer állampolgárt kell hogy kiszolgáljon egyidejűleg.

Tehát ez egy óriási nagy feladat, és tulajdonképpen az operativitás fokozása olvasható ki, erre vonatkozó igény azokból a további jogszabály-változásokból, amelyek 2012. januárral léptek hatályba, merthogy egyetlen emberre, illetőleg az önkormányzati testületre vagy az öngazgatási testületre ruházni operatív igazgatási jogosítványokat, ez mind kétségesse, aggályossá tette a hatékony működést.

Miben áll a szervezeti változás lényege? Nagyon egyszerű ez a kis ábra. A Kúria elnöke a szakmai irányításért felelős, teljes tiszta jogköre van e tekintetben, azt senki nem kérdőjelezheti meg, az Országos Bírósági Hivatal elnöke pedig az igazgatási irányítást végzi. Ez gyakorlatilag egy menedzseri feladat, és van az Országos Bírói Tanács, akinek egyébként az elnökét üdvözlöm, mert jelen van a körünkben, ő pedig a legfőbb ellenőrző felügyeleti szerv, és ezen túlmenően vannak saját döntési jogosítványai is.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a megválasztásáról is készítettünk egy ábrát, amit önök nagyon jól ismernek, de egy dolgot szeretnék ebből csak kiemelni, amit személyesen fontosnak tartok, méghozzá ezt a 9 éves mandátumot. Nem ez a pozíció az egyetlen, ahol ilyen hosszú ez a mandátum, hiszen az ÁSZ elnökénél és az alkotmánybíróknál is hosszú időtartamú a megbízatás.

Mi ennek a lényege, a gyakorlati jelentősége? Az, hogy az igazságszolgáltatásban olyan stratégiai célok tudnak megvalósulni, amelyek rövidebb periódusokban nem volnának lehetségesek, vagy kétségesek volnának. Tehát ez a garanciája annak, hogy a szervezet összefogottan, fókuszáltan, az igazgatást, az informatikai fejlesztéseket illetően, a létszámgazdálkodást illetően egy meghatározott irányba induljon el. Ez tehát egy fontos garanciális elem azért is, merthogy kormányoktól függetlenül tud ez a tevékenység megvalósulni.

Nos, a törvény a korábbi rendelkezésektől függetlenül az Országos Bírósági Hivatal elnökeit nagyon részletesen és egy helyen szabályozza. Ez a felsorolás, ami főképpen a Bszt.-nek a 76. szakaszában szerepel, ez első látásra szinte sokkolónak tűnhet, hiszen legalább 40 jogkör van felsorolva, nincs azonban ezek között semmi olyan, ami korábban nem létezett volna a bírósági szervezetben, csak akkor nem voltak ilyen módon egybegyűjtve ezek a jogosítványok, tulajdonképpen éppen a felügyeleti jog és az átláthatóság miatt lényeges és fontos, hogy ezek valóban egybegyűjtésre kerültek, és mindenki számára láthatóak.

Nos, néhányat soroltunk fel ezekből a jogkörökből. Én magam a legfontosabbnak ebből azt tartom, hogy az emberi erőforrásokkal, tehát a létszámelosztással kapcsolatos jogkörök, illetőleg a tárgyi eszközök elosztásával kapcsolatos jogkörök központosításra kerültek, és itt az operativitás biztosításra került.

Nos, sokan kérdezik, kérdezték meg, és ezzel nemzetközi testületek is foglalkoztak, hogy milyen kontroll érvényesül az Országos Bírósági Hivatal elnöke felett. Kiemeltük a megválasztás feltételeit, az összeférhetetlenségi szabályokat. Amit én személy szerint a legfontosabbnak gondolok, az a nyilvánosság, és tulajdonképpen ez a mai nap is erről szól, erről a nyilvánosságról. És amikor a nyilvánosságot említem, nem csupán arra gondolok, ami a jogszabályban szerepel, merthogy a hivatal az elmúlt fél év alatt vagy tíz hónap alatt most már túllépett a jogszabályi kereteken, tehát mind befelé a bírói kar felé, mind pedig kifelé sokkal többet teszünk meg, mint amit a jogszabály előír. Egyet emelek ki ebből, az Országos Bírósági Hivatal elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők pályázatait is nyilvánosak, tehát nemcsak a meghallgatási jegyzőkönyvek, ország-világ láthatja tehát azt, hogy milyen emberek, milyen céllal, milyen elképzelésekkel pályáznak, illetőleg, hogy kit milyen arányban támogatott a bírói kar, és kik azok, akik kinevezésre kerültek.

Csak egy rövid megjegyzést teszek itt, hogy a közel háromezer bíró közül az összes vezetők létszáma olyan 700 körüli fő, és ebből a létszámból mindössze száz olyan vezető van, aki az Országos Bírósági Hivatal elnökének kinevezési jogkörébe tartozik. Hogyha a törvényszéki elnökökre, ítéltáblai elnökökre gondolunk, akkor azt is el kell mondani, hogy ez a létszám 25 fő, és a 2012-es felmentések okán mindössze hat személy volt olyan, akinek a pozícióját illetően újbóli kinevezésről kellett vagy lehetett gondoskodni. Tehát ez legfeljebb egynegyede a teljes felsővezetői rétegnek.

Nos, nagyon fontosnak gondolom az Országos Bírósági Tanács felügyeleti jogosultságát, azt kell tudni, hogy az Országos Bírósági Tanács gyakorlatilag mindenféle igazgatási tevékenységünkbe belenézhet, bármiről adatokat kérhet, és a munkatársaim mindent megtesznek annak érdekében, hogy teljes kiszolgálásban részesüljenek. Külön kérés nélkül is igyekszünk elébe menni annak, hogy a legteljesebb tájékoztatást megkapják, és azokban az esetekben, amikor a döntési jogkörükkel kell élniük, akkor is megfelelően előkészített anyagokat kapjanak, minden információ a rendelkezésükre álljon.

Ami további kontrollt jelent, lényegében némi változás a Velencei Bizottság látogatásához, észrevételeihez is kapcsolódik a törvényben. Ugyanis ma már a törvény kifejezetten azt mondja, hogy az OBH elnökének határozataival szemben bírósághoz lehet fordulni a személyi kérdésekben, illetőleg a szabályzatokat illetően alkotmánybírói kontroll érvényesül.

Ehhez csak annyi megjegyzést fűznék, hogy anélkül, hogy ezt a törvény külön nevesítené, ez a jogorvoslati lehetőség eddig is benne volt a rendszerben, hiszen a szabályzatok normatív utasításnak minősülnek, ami a jogalkotási törvény szerint jogszabály, tehát az Alkotmánybíró elé tartozhat, akár külön nevesítik azt, akár nem. A határozatokat illetően pedig, amelyek személyi kérdéseket érintenek, azokra vonatkozóan meg a jogállási törvényünkben egy sokak által kevésnek, szerintem pedig nagyon is soknak tekinthető rendelkezés van, nevezetesen az, hogy a bíró a jogi érdekeit sértő intézkedés ellen - és ott nincs is nevesítve, hogy kinek az intézkedéséről van szó - bírósághoz fordulhat. Tehát ez a

lehetőség is nyitva állt eddig is a bírók előtt, de ezek is a kontrollt jelentik a hivatal elnöke fölött.

Nos, a jövőt illetően nagyon komoly szervezőmunkát igényel tőlünk, és erre sok erőt fordítottunk, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok úgy induljanak el, és úgy álljanak fel, hogy mindkét ügyszaknak a szakmai színvonala és az ügyforgalma biztosított legyen, sőt emelkedjen.

Ezzel nagyon sokat foglalkoztunk, és természetesen foglalkozunk a járásbíróságok kialakításával is, ami egyelőre az illetékességi területet nem érinti, de már most tájékoztatom önöket arról, hogy további terveink vannak a járásbíróságokkal, hiszen Európa-szerte foglalkoznak a költséghatékony működéssel, és Finnországtól Olaszorszáig felméréseket végeznek, intézkedéseket hoztak arra, hogy hogyan lehet költséghatékonyan működtetni a bíróságokat, mi az a szervezeti nagyság, ami még megengedhető, elfogadható, és hogyan lehet ésszerűsíteni egyes bíróságok bírói létszámát úgy, hogy egyúttal a bírósághoz való hozzáférés lehetősége alkotmányos joga se sérüljön.

További jelentős változásokat jelent majd a szervezetben, és erre koncentráljuk még az erőforrásainkat, hogy a bírósághoz való hozzáférést az elektronikus eljárásokkal is segítsük.

Tudom, hogy több ügyvéd van jelen a körünkben, ezért még mielőtt további ábrákat mutatnék, csak annyit mondok el, hogy szeretnénk például bevezetni, és erre fejlesztési lehetőséget is kaptunk, egy olyan rendszert, amely olyan fajta szolgáltatási tevékenységet nyújtana az ügyfelek, ügyvédek számára, hogy a tárgyalási határnapokról, az érkező beadványokról nemcsak, hogy elektronikus üzeneteket tudnánk küldeni, hanem akár SMS-t is, akár egy tárgyalás elmaradásáról, méghozzá automatikus formában.

Tehát minden erőnket arra koncentráljuk, hogy ezt a fajta szolgáltató szerepet erősítsük, mert sok kétely, legtöbbször alaptalan kétely merül fel a közvéleményben a bíróságok működését illetően, de mint minden szolgáltatásnál, nagyon meghatározó, hogy az ügyfelek elégedettsége a szolgáltatás minőségével ilyen hétköznapi dolgokban is megnyilvánuljon, hogy tudják-e, hogy megtartják-e a tárgyalást, mikor kezdik, pontosan kezdik-e a tárgyalást, tehát ezek nagyon lényegesek az ügyfelek számára, és ezt mi is fontosnak tartjuk.

A következő része a beszámolómnak az a stratégiai célokról fog szólni. Ne ijedjenek meg ettől a rengeteg sok kis képtől, mert igazából nem olyan rettenetesen sok mindent fogok és tudok elmondani a rendelkezésünkre álló időkeretben. De nagyon fontos itt is elmondani és a kollégák jelenlétének azért is örülök, mert előttük is ezt mindig hangsúlyozom, hiszen a heti feladatlisták is azzal kezdődnek, amik kiosztásra kerülnek, hogy mik a hivatal és a szervezet stratégiai céljai, mert a mindennapi munkánkat is ennek kell alárendelni.

Ma már törvény kötelez arra, hogy ezeket a célokat fogalmazzuk meg, és ez egy kiváló alkalom, lehetőség arra, hogy egy jól működő szervezetnél alapkövetelménynek tekinthető feladatot teljesítsünk, mert a nélkül nem lehet egy ekkora szervezetet, de még egy kicsit sem működtetni, hogy ne határoznánk meg azt, hogy milyen irányba haladunk, és ez nem a jogszabályokból következik természetesen, illetőleg nem azokból közvetlenül.

Nos, mi a legfontosabb cél, aminek tulajdonképpen alapvetően mindent alá kell rendelnünk? Az, hogy a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, azaz független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéelkezzenek.

Mi az, ami ezt szolgálja, de ezt is kiemelt feladatnak tekintjük? Az egyik az, hogy az emberi erőforrásokat optimálisan osszuk el, ahogyan mondtam, 11 ezer ember vagy még több van a rendszerben, egyáltalán nem mindegy, hogy ki mivel foglalkozik, milyen kompetenciákkal rendelkeznek, és mindenki a megfelelő helyen van-e, megfelelő létszámban vannak-e az egyes bíróságokon a bírók vagy az alkalmazottak. Nagyon fontos az is, hogy a tárgyi feltételeket biztosítsuk a munkához, és fontos, hogy ezek optimálisan legyenek elosztva.

Éppen itt van ennek az újonnan kialakított központi igazgatásnak a lényege, mert az eddigi rendszer gyakorlatilag egy kissé széttartó volt a tekintetben, hogy valamennyi törvényszék, ítélőtábla olyan önállóságot élvezett a gazdálkodás tekintetében, amely megnehezítette az igazságszolgáltatás közös érdekeinek az érvényesítését, a költségvetés bázis alapú volt, ahol már egyszer egy létszámot meghatároztak, akkor az a létszám automatikusan feltöltésre került. És az egy természetes dolog volt, hogy amikor az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsban többségében igazgatási vezetők meghozták a döntést, akkor elsősorban a saját partikuláris érdekeikre voltak figyelemmel.

És azt is itt szeretném elmondani, hogy miközben a Bírósági Hivatal elnöke fölött az említett kontrollok érvényesülnek, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács fölötti kontroll gyakorlatilag kimerült abban, hogy évente egy alkalommal a parlament elé egy írásos beszámolót kellett küldeni. Tehát sem a határozataikat nem kellett indokolni, sem azok meg nem támadhatóak voltak, sem pedig ilyen fajta belső-külső nyilvánosságot nem kellett hogy biztosítson, mint ami ma létezik, nagyon helyesen egyébként.

Nagyon fontosnak gondoljuk a bírósági szervezet integritását is, és magyarra lefordítva ezt a kifejezést, hogy úgy, hogy ez érthetőbb legyen, a korrupciós kockázatok elkerülését. Tehát ez mind a bírók személyére lebontva, mind pedig a bírósági igazgatásban, hiszen azt is kellett tapasztalnom nekem, magamnak is az elmúlt évek során, illetőleg éppen ezek a bizonyos tanulmányok is feltárták azt, hogy a belső igazgatásban is olyan kontrollfolyamatok hiányoztak, amelyek szubjektív vezetői döntés alapjául szolgálhattak, hiszen éveken keresztül nem volt semmiféle rangsorolás a pályázatoknál. A bírósági elnökök szabadon rendelkezettek arról, hogy kiből lesz fogalmazó, kiből lesz bíró, kiből lesz bírósági vezető, mert nagyon komoly, hogy ki milyen juttatásban részesül, nagyon fontos, hogy ezek a kontrollfolyamatok és a juttatási feltételek előre meghatározottak, kiszámíthatóak legyenek, és a bírók meg a bírósági szervezet kellőképpen védett legyen belül és kívül egyaránt. Mindennek alfája és omegája a képzés.

Jogászként mindannyian tudjuk, hogy ma már egyáltalán nem elég az, hogy annak idején summa cum laude minősítéssel végeztük el az egyetemet, hiszen a jogszabályok folyamatosan változnak, naprakésznek kell lennünk, tehát a bírósági szervezetben dolgozni, az valóban egy élethosszig tartó tanulást jelent, és ezt a hivatalnak maximálisan ki kell szolgáltatnia. És ahogyan már utaltam rá, amit nagyon fontosnak tartunk, az a szolgáltató szerep erősítése, az tehát, hogy a bíróságokhoz való hozzáférés minél teljesebb legyen.

Néhány ábra arról, hogy mit jelent a tárgyi feltételek elosztása. Itt lehetne ilyen mindenféle modern képeket vizionálni, hogy hogyan szeretnénk látni, láttatni a bíróságokat. Én azonban a saját tapasztalatainkra apellálok. Ma már, hogyha bemegyünk egy OTP-be, egy postahivatalba, egy SPAR-ba, akkor mit látunk? Mehetünk Hódmezővásárhelyre, mehetünk Szekszárdra, Sopronba, Győrbe, ugyanazt a minőséget kapjuk a külső megjelenést illetően, ahogyan a dolgozók ott minket fogadnak. Tudja ezt a bírósági szervezet nyújtani? Sajnos nem tudja. Pedig ez egy alapvető kötelezettségünk lenne, hogy ugyanazt a színvonalat, ugyanazt a megjelenést tudjuk biztosítani az ügyfeleknek. Hangsúlyozom, én nem is elsősorban azt tartom fontosnak, hogy a bírók vagy az alkalmazottak milyen munkakörülmények között dolgoznak, hanem azt, hogy az ügyfelek irodai kiszolgálása, a tárgyalóterem legyenek olyanok, ahol azt érezheti az állampolgár, hogy meg van becsülve, megtisztelik, amikor ott megjelenik, még akkor is, hogyha adott esetben vádlottként van jelen a tárgyalóteremben.

Nos, ezt különösen fontosnak tartom, hogy az elkövetkezendő kilenc évben nemhogy azokat az eredményeket, amiket elértünk, megőrizzük, hanem további eredményeket tudjunk elérni, és itt önöknek is nagyon komoly szerepük van, hiszen a költségvetésről való döntés végső soron a parlament kezében van.

Tehát nagyon fontos, hogy miképpen határoznak, amikor évente önök elé kerülnek ezek az igények.

Mit jelentenek a tárgyi eszközökkel kapcsolatos problémák? A mai helyzet. Láthatják, hogy ma tíz számítógépből három alkalmas a bírósági szerverek futtatására. Tehát, miközben modernizálni akarjuk a bírósági eljárást, ezeket az elektronikus lehetőségeket próbáljuk megteremteni, olyan számítógépeink vannak, amiken egyszerre több programot vagy egy fejlettebb programot nem lehet futtatni. Aki kicsit ért az informatikához, tudja, hogy nem mindent lehet minden számítógépen használni, ez is akadály a különféle újfajta rendszerek bevezetésének, hogy a technikai feltételek nem biztosítottak, ugyanakkor meg vannak olyan szoftverek, tehát alkalmazások, amelyeken még - ha mond ez valamit, de szerintem szinte mindannyiunknak mond, mert ilyeneket még tanulhattunk az egyetemen, vagy a gimnáziumban - a dos alapú rendszer van, tehát a kőkorszakot idézi a számítástechnikában. Tehát vannak olyan alkalmazásaink, amelyek még ilyen alapúak, a modern gépeken azok gyakorlatilag nem is futtathatók. Nagyon komoly problémákkal küzdünk, mert a gépek 85 százaléka hat évnél idősebb. Itt jelent számunkra az egy komoly lehetőséget, hogy az európai uniós forrásokból informatikai beszerzésekre sor kerülhet, tehát itt is kérünk, és úgy tűnik, hogy kapunk is segítséget a közigazgatástól.

Miért is van jelentősége az ügyfelek kiszolgálásán túl ennek az elektronikus fejlesztésnek? Azért, mert fontos, hogy az adminisztrációs terheket csökkentsük a bíróságokon. Egy példát mondom, hogy a tízmilliós Magyarországon körülbelül háromezer bíró dolgozik, egy ötmilliós Dániában meg 380 bíró. Ez egy óriási nagy különbség. Természetesen nagyon sok minden van ebben, tehát az, hogy milyen ügyek tartoznak bíróság elé, milyen eljárási korlátok vannak, milyen kisegítő személyzet van a bíró mellett, de ebben az is benne van, hogy milyen adminisztrációs terhei vannak a bírónak, tehát mennyire kell vagy lehet csak a döntésre koncentrálnia, vagy mennyire kell különféle adatlapok kitöltésével foglalkoznia.

Nos, a bírósági épületekhez visszatérve, nagyon fontos mindenféle tervezésnél és fejlesztésnél, hogy először is mérjük fel azt, hogy mi az, ami rendelkezésünkre áll. Ez értendő a számítástechnikai eszközökre, de értendő az épületekre is. És amivel sajnálatos módon találkoztam, hogy ezek a nyilvántartások nem naprakészek a hivatalban, tehát éppen emiatt a szétagolt működés miatt nem volt olyan központi nyilvántartás, amely valóban a központi fejlesztések elindítását biztosíthatta volna, holott tudjuk, hogy akár energetikai fejlesztésekben is vannak uniós pályázatok, nem mindegy, hogy mi a központból hogyan segítjük, támogatjuk az egyes bíróságokat ahhoz, hogy melyikőjük milyen pályázaton induljon, kell hogy legyen egy összehasonlítási alapunk.

Ezeket a felméréseket indítottuk el az első félévben és ezek is nagyon komoly erőforrásokat igényeltek a hivatal részéről. Nemcsak az európai uniós forrásokra számíthatunk itt, hanem itt létezik ez a bizonyos svájci projekt. Ugye tudjuk, hogy Svájc nem uniós ország, de más módon hozzájárul a tagállamok fejlesztéséhez, fejlődéséhez, és itt részt veszünk egy olyan projektben, ami a bírósági épületek biztonsági felszerelését fogja majd szolgálni.

Még a szűkös erőforrások mellett is lehetőség volt arra, hogy az idén egy új bírósági épületet adjunk át, méghozzá a Soproni Városi Bíróság épületét. Mindjárt fogok erről képeket mutatni. De kiemelem a többi folyamatban lévő vagy elindult beruházást. Ezek közül csak egyet különösen, méghozzá a Budapest Környéki Törvényszéket. Nem gondolom, hogy lenne önök között olyan, aki ne járt volna még a Thököly úti épületben vagy akár a Rózsa utcában, ahol a cégügyeket vagy a gazdasági pereket képviseljük. Nos, nekem is volt, nem mondom, hogy szerencsém, de jártam, például a Rózsa utcában, ahol Boss öltönyben és Armani öltönyökben várakoztak a több milliárdos perekben eljáró ügyvédek egy alagsori helyiségben, ahol a linóleum felszakadt a tárgyalóteremben, különféle össze-vissza székeken kellett ülniük. Tehát egyszerűen méltatlan ez az ügyfelekhez, meg a bírósághoz is.

Én abban bízom, és ezt mutatják az eredmények, hogy a külső környezetet a bíróság felkészültsége tudja kompenzálni, de mégsem mindegy azonban, hogy milyen körülmények

közé érkeznek az ügyfelek. Mondjuk a Budapest Környéki Törvényszékkel ezen a megjelenésen túl az is problémát jelent, hogy ott a különféle hatósági engedélyek fenntartása is nehézséget jelentett. Olyan tűzvédelmi problémákkal küzdenek, amelyek miatt akár bármikor bezárható volna tulajdonképpen az épület. Ezen az úton is szeretnék köszönetet mondani a kormánynak, amely egy határozatot hozott arról, hogy a Városligeti Fasorban lévő volt BM Kórházat a bírósági fejezet rendelkezésére bocsátja. Körülbelül hat-hét ingatlan van ezen az ingatlanon. Ez egy méltó és modern elhelyezési lehetőséget fog biztosítani és a jövő évi költségvetésünkben is szerepelnek ennek az építkezésnek az elindításához források. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon komoly előrelépést fog jelenteni még úgy is, hogy a Fővárosi Törvényszéknek is talán lehetőséget ad bizonyos egységek elhelyezésére, illetőleg lehetőséget ad arra is, hogy éppen a központi igazgatást segítő, kialakítsunk ott egy modern központi szerverparkot, amely egy nagyon komoly beruházást jelent, és akkor tudunk valóban a gazdálkodásban, létszámgazdálkodásban egy központi ellenőrzéskontrollt, monitoringrendszert kialakítani.

Nos, a Soproni Városi Bíróság. Tulajdonképpen egy épületet a kárpótlások keretében vissza kellett adnunk az Evangélikus Egyháznak, így épülhetett meg a bíróság modern, új épülete. Ez egy közel egymilliárd forintos beruházás volt. Aki azt az épületet látja, megismeri, akkor tudja, hogy miről beszélhetünk, amikor egy modern bíróságról vagy igazságszolgáltatásról van szó.

A tárgyi eszközöknél nagyon fontos az, hogy a költséghatékonyságot biztosítsuk. Ez a privát cégeknél természetes. Az állami szférában a jó állam program keretében igyekeznek ezzel foglalkozni. A bíróságnak is kell ezzel törődnie. Fontos, hogy a költséghatékonyságra legyünk figyelemmel, és hogyha itt az adatokat megnézzük, akkor most a tisztán számított adatok ilyen óriási különbségeket mutatnak, hogy míg a Fővárosi Törvényszéken egy darab ügyre a dologi kiadás 5236 forint, a Kaposvári Törvényszéken 26 ezer forintba kerül egy ügynek az elintézése. Nagyon fontos volna látni, látnunk azt, és ezeket az adatokat, tényezőket most kutatjuk, és próbálunk olyan alkalmazásokat, algoritmusokat kialakítani, amelyekből ellenőrizhető és tervezhető lesz akár az eljárásjogból kiindulva, akár a bírói létszámból kiindulva, hogy milyen eljárás mennyibe kerül. Mert amikor önök a költségvetésről döntenek, akkor nem elég azt tudniuk és az állampolgároknak sem, hogy mennyit adtak eddig, azt hogyan hasznosítottuk, hanem kell, hogy láttassuk azt, hogy mibe kerül az igazságszolgáltatás és mennyire hatékonyan használjuk fel ezeket a pénzügyi forrásokat.

Nos, nagyon fontos az emberi erőforrások elosztása. Egy modern cégnél ma már nem kérdőjelezhető meg, hogy olyan pozícióban olyan személyeket alkalmaznak, és úgy képeznek, hogy magukból a legtöbbet tudják nyújtani, hogy a szervezet a legtöbbet tudja hasznosítani. Nagyon fontos, hogy a magasan képzett, nagy tapasztalattal rendelkező bírók valóban az ítélkező munkára koncentráljanak, és minden más egyéb feladatot vegyünk le a bírókról. Ezért készítettünk el már az első félévben egy úgynevezett térképet, ami azt jelentette, hogy feltártuk azt, hogy az egyes eljárásokban, peres, nem peres eljárásokban mi az, amit a bíró tehet meg, mi az, amit bírósági titkár, bírósági ügyintéző, és ehhez kaptunk egy nagyon komoly segítséget a költségvetésben, amikor kétszáz bírósági ügyintéző és száznyolcvan bírósági titkár felvételére kaptunk lehetőséget, ami mit jelentett? Azt jelentette, hogy a szabálysértésben szinte teljesen ki tudtuk váltani a bírókat. A végrehajtásban ugyanígy, és ezek az intézkedések már az ügyforgalmi mutatókban is megjelentek. Nos, ezeket folyamatosan figyelemmel kell és lehet kísérnünk.

A létszámbeli különbségekről is kell hogy szót ejtsék. Ugye, ahogyan mondtam, némileg változik a pontos létszám, de éppen a tegnapi adatok 2777 bírót mutattak a rendszerben. Óriási különbségek vannak a bíróságok nagyságát illetően, és a Pesti Központi Kerületi Bíróság, ahol 259 fő dolgozik, persze több csoportban, tehát az igazgatási egységek

ezen az óriási szervezeten belül léteznek, tehát azok kontrolláltan működhetnek. A Miskolci Városi Bíróságon 63 bíró dolgozik, a Zirci Városi Bíróság meg egy bíróból áll. Nos, amikor felállítottuk - majd később erre kitérek - a járási és kisbírói munkacsoportot, akkor ennek a munkacsoportnak nemcsak az volt a dolga, és lesz a jövőben, hogy azt vizsgálja, hogy a járási mennyiben érintik a bírósági működést, hanem az is a dolguk, és erre szintén egy uniós pályázatot is nyertünk, az is a dolguk, hogy szervezeti, igazgatási szempontból és költséghatékonyság szempontjából kutassák fel, vizsgálják meg, hogy mi egy optimális bírósági méret, hogyan lehet optimalizálni a bíróságokat, és persze mindezt úgy, ahogyan mondtam, hogy az ügyfelek ne szenvedjenek sérelmet meg a bírók sem.

Az utóbbiak vonatkozásában, már hogy a bírók mozgását illetően, egy nagyon komoly lehetőséget jelent szintén az informatika akkor, hogyha be tudjuk vezetni az ügynevezett távoli asztal lehetőségét, ami azt jelenti, hogy mindegy, hogy a bíró az adott bírósági épületben tartózkodik-e, vagy akár egy másik bíróság épületében, ahol a szokásos beosztási helye van, mert az iratokat elektronikusan, teljes egészében, terjedelmében meg tudja tekinteni, intézkedéseket hozhat, utasításokat adhat. Akkor nem annak van jelentősége, hogy hol van a bírónak az irodája, a dolgozószobája, tehát ez minden szempontból egy nagyon fontos segítség volna a bíróságok számára.

Nos, milyen különbség van még a bíróságok között? A munkatár aránytalanságát említtem, mint ami a változásoknak egyik indoka is volt. Ez az, ami a bírókat sújtja. Majd kitérek arra, hogy mi ennek a komolyabb következménye. Egy példát arra, hogy a másodfokú civilisztikai peres ügyekben, és itt a tízéves átlagot mutatjuk be, míg a Szolnoki Törvényszéken egy bírói tanácsra 36 folyamatos ügy jut, addig a Fővárosi Törvényszéken ebben a tíz évben egy bírói tanácsra, ez ugye törvényszéki másodfokon három bírót jelent, 241 jutott átlagosan. El lehet képzelni, hogy ez a tanácsban részt vevő bíróknak az ő mindennapi lelki, érzelmi állapotuknak, felkészültségükét illetően mit jelent, és ennek milyen negatív következménye lehet adott esetben az ügyfélre vonatkozóan. De, ami még súlyosabb, hogy mit jelent ezt az időszerűségben. Azt jelenti, hogy egyes bíróságokon két héten belül tárgyalást tudnak kitűzni, máshol meg adott esetben egy évet is kell várni arra, hogy egy-egy tárgyalást meg tudjanak tartani.

Milyen következménye lehet az eljárások elhúzódásának? Az egyik következménye az, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságánál minket elmarasztalnak. Hiába ítélnék el valakit, tehát találja a bíróság bűnösnek a vádlottat, pusztán az eljárás elhúzódása miatt alappal tarthat igényt kártérítésre az eljárás alá vont személy. 2011-ben 258 millió forintot fizetett az állam, 2012 első félévében 132 millió forintot, és amióta ez a jogorvoslati út megnyílt, azóta összesen több mint 700 millió forintot fizetett ki az állam. El lehet képzelni azt, hogy ebből a pénzből mennyi mindent tudtunk volna felépíteni, fejleszteni, ha ezt nem erre kellene költenünk. Tehát ennek, hogy az eljárások időszerűek legyenek, ezért is van jelentősége.

Nos, mondom ezt mindannak ellenére, hogy éppen most jártam Rómában a Magisztrátusi Tanácsnál, és ott azt kellett tapasztalnom és hallanom, hogy az olaszok a tavalyi évben már 50 ezer ügyben fordultak az Emberi Jogok Európai Bíróságához, és sokszorosa a kifizetett összeg a miénknél, de ott, hogy ez mégsem változik évek óta, abba bele sem megyek, hogy milyen indokai, okai vannak, amikor csaknem százezer ügyvéd vagy még több is működik a rendszerben. Tehát nagyon sokféle oka van annak, hogy egy-egy polgári per átlagosan Olaszországban öt évig tart, a büntetőügyek meg hétéves, átlagos időtartamban folynak.

Nos, mi az, amit lehet tenni? Ugye van a hosszú távú feladat, meg a rövid távú, hogyan lehet megoldani az időszerűségi probléma javítását. Két lehetőség van, ami megoldást jelenthet. Az egyik a bírónak a mozgatása, tehát a bírók kerüljenek oda, ahol az ügyek vannak, a másik meg az ügyeknek a mozgatása, azaz az ügyek kerüljenek oda, ahol bírók vannak, akik tudnak az adott ügygel foglalkozni. Mielőtt a következőkben az ügyek

áthelyezéséről beszélnek, mert hiszen ez mindenkit érdekel, fontosnak gondoltam, hogy itt is szót ejtsek erről, azért azt elmondom, hogy az, hogy az időszerűség javuljon, számos más egyéb eszköze van, és a beszámolóban ezt le is írtuk, hogy mivel lehet és kell élni. Egyrészt a jogszabályok módosításával, és ebben ezen úton is megköszönöm azt a segítséget, amit a polgári perrendtartás vagy a Be. legutóbbi módosításakor nekünk meg az ügyfeleknek is nyújtottak, mert már voltak olyan javaslataink, amelyek ebben segítettek a bírósági szervezetet, és tovább folytatjuk a munkát, tehát kutatjuk azokat az egyszerűsítő megoldási módokat, amelyek ugyanakkor a garanciális szabályokat nem sértik, de az időszerűséget javítják. Nagyon fontos az is, hogy a bírók mellé megfelelő segédszemélyzet legyen, és ugye itt is már segítséget nyújtottak, de ezzel is foglalkozunk.

Nagyon fontos az, hogy a bírók jól képzettek legyenek, és az is fontos, hogy a bírókat ellenőrizzék. Tudom, ez is vihart kavart, amikor egy ajánlástervezet kikerült a nyilvánosság elé és meg az, hogy a bírósági szervezetben minden előkészítő anyag ismert és köröztetve van, az számunkra már természetes. Bár az elmúlt évekhez képest azt lehet mondani, hogy ez nem volt egy állandó gyakorlat, de mi azon vagyunk, hogy mielőtt a végső döntés megszületik, többszörösen mindent ismertessünk a bírói karral és véleményezzünk. Nos, én azt mondom, hogy a bíró részben az ítékezés érdemét illetően független, ugyanakkor azonban ő is csak egy munkavállaló. Tehát vannak olyan határidők, ügyvitelben, eljárásjogban, a tárgyalások kezdetét illetően, amelyeket kell hogy betartson, és amelyeket kell hogy ellenőrizzen egy-egy vezető, tehát meg kell találni a helyes egyensúlyát annak, hogy ez az igazgatási ellenőrzés a függetlenséget még ne sértse, de ugyanakkor szolgálja az időszerűséget.

Nos, az ügyek áthelyezéséről nagyon röviden, hiszen erről már több helyen azért én megpróbáltam számot adni. Ami a legfontosabb, hogy ez az intézmény, tehát a bíróság kijelölésének intézménye 2011 óta létezik, és ezt még Baka András, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke, egykori legfelsőbb bírósági elnök kezdeményezte. Ebben a 2011-es évben 13 ügy áthelyezésére került sor, senki sem kifogásolta, nem vitatta, jól lehet, akkor is az elnök volt az, akihez a kezdeményezések, az egyes törvényszékekről, ítéletábról megérkezettek. Ő terjesztette elő a Legfelsőbb Bíróságnál, és az a Legfelsőbb Bíróság döntött róla, amelynek egyúttal ő az elnöke is volt. Mégsem volt semmiféle kétség.

A 2012-es év fordulóján jelentek meg ezek a kételyek, és amikor a hivatalba értem, akkor azt láttam, hogy bár volt egy mechanizmus, egy gyakorlat arra, hogy hogyan kell ezeket az indítványokat fogadni és értékelni, mégsem volt ez azonban teljes egészében leszabályozva. Tehát az intézkedései között elsőként szerepelt, hogy a kollégiumvezetőkkel összeültünk, megnéztük a hivatal segítségével a korábbi gyakorlatot. Előkészítő anyagokat írtunk, és szintén bírói vélemények bekérése után egy ajánlást adtunk ki, hogy hogyan lehet ezt a folyamatot objektivizálni. Tehát milyen adatokat kell, lehet figyelemmel kísérni, milyen kontrollokat kell beépíteni. Nem volt ugyan felülvizsgálati lehetőség az év kezdetén, de már akkor a kúriai kollégiumvezetőkkel megállapodva szerepelt az ajánlásban, hogy a döntésem előtt a kúria illetékes kollégiuma véleményt nyilvánít. Tehát elé tártuk az összes adatokat, iratokat, javaslatokat, és ők is véleményt nyilvánítottak, hogy akkor melyik bíróságot lehet kijelölni, melyiket tartják célszerűnek, tehát többszörös kontroll volt, nem jogilag leszabályozva, de ebben a rendszerben. Mi a magunk részéről legalábbis mindent megtettünk ennek érdekében. Az OBT a felállításától kezdve, még a törvény nem is rendelkezett róla, de már tételesen vizsgálta azt, hogy milyen ügyek kerültek áthelyezésre, és foglalkozott az elvek, szempontok kidolgozásával. Végül is a 2012-es évben 42 ügyben került sor másik bíróság kijelölésére, 31 gazdasági ügy volt, tudniuk kell ugyanis, hogy a fővárosban a gazdasági kollégiumban van az ország kiemelt gazdasági ügyeinek a 70 százaléka. Tehát egy óriási szám, ami azt jelentette a perrendtartás szerint, hogy kéthavonta kellett tárgyalni ezeket az ügyeket, tehát a ő számukra és nem különben az ügyfelek számára, ahonnan egyébként

egyetlen fellebbezés sem érkezett, egy nagy könnyebbség volt az, hogy ezek az ügyek Kaposváron vagy Zalaegerszegen akár már be is fejeződtek, mióta azokat eljuttattuk ezekre a bíróságokra.

Egy pillanat, előveszek egy adatot, hogy milyen bíróságokra kerültek ügyek. A Kecskeméti Törvényszékre, Balassagyarmatra, a Debreceni Ítéltáblára, Zalaegerszegre, Nyíregyházára, Szombathelyre, Pécsre, Szekszárdra, Miskolcra, Szombathelyre, Tatabányára, Szolnokra, tehát szinte nincs már olyan törvényszék, ahová ne kerültek volna allokálásra ilyen ügyek. Kilenc büntetőügy volt az, amelyben bíróság kijelölésére került sor. Nos, az ügyek áthelyezéséhez tartozik az új szabályoknak az ismertetése is. Július 17-től kezdődően már fellebbezési lehetőség van a Kúriánál, és eddig négy ügyben volt fellebbezés, ezek büntetőügyek voltak. Mindegyikben a döntést a Kúria helyben hagyta, méghozzá olyan határozatokban, amelyek hosszasan foglalkoznak azokkal az aggályokkal is, amelyek általában felmerülnek. Tehát, hogy mit jelent a törvényes bíróhoz való jog, vagy a bírói függetlenség. Ha szabad elmondanom, ezt mindenhol, a Velencei Bizottságnál és bármelyik külső szervnél, ha kérdezik, elmondom, amellet, hogy én elfogadom, megértem az esetleges aggályokat, de húszéves bírói múlttal a hátam mögött, számomra az egy evidencia, egy alapvetés, hogy minden bíró független és pártatlan, ha valamelyik bíró nem ilyen, annak nincs helye a szervezetben, és azt az ügyfeleknek, a vezetésnek észlelnie kell, jeleznie kell, ott intézkedni kell. De azt nem lehet elfogadni, hogy egyes felvetések szerint, még ha publicisztika szintjén jelennek is meg, az terjedjen el, hogy egy kaposvári bírónál függetlenebb egy fővárosi bíró meg más hasonló, vagy nagyobb szakértelemmel rendelkeznek. Ezt az egész bírói kar nevében vissza kell, hogy utasítsam minden fórumon.

Nos, annyit még, hogy azon túl, hogy az OBT elfogadta az elveket, de már egy szabályzat megfogalmazása is folyamatban van. Ezt a bírói kar most véleményezi, tehát nemcsak ajánlás, meg OBT-elvek, hanem egy szabályzat is fog foglalkozni azzal, hogy hogyan kerülhet sor bíróság kijelölésére. Hangsúlyozom, bíróság és nem bíró kijelölésére, hiszen az ügyelosztási rendet minden bíróság maga határozza meg.

Nos, az alkotmányos kötelezettségekre visszakanyarodva, ami végső soron a legfontosabb. Ami egy abszolút cél kell hogy legyen, hogy a bírók az ítélező munkájukra koncentrálhassanak, mindent ennek kell hogy alárendeljünk. Ehhez kell, hogy a titkárok hatásköre bővüljön, és hogy megfelelően felkészült igazságügyi alkalmazotti kör legyen a bírók mellett. Többen hallhatták azt, hogy például Skandináviában egy bíró büntető, polgári, közigazgatási ügyeket egyaránt tárgyal. Nincs olyan fajta specifikáció mint Magyarországon. Hogy tehetik ezt meg? Úgy, hogy mellettük egész kis csapatok dolgoznak, tehát nekik valóban azokat a jogelveket, alapvetéseket, a lényegi rendelkezéseket, egyáltalán a jog logikáját kell alapvetően ismerniük, és minden, ami részletkérdés, azt a munkatársak viszik számukra. Hasonló a helyzet az angolszász jogrendszerben is. Mi is nagyon fontosnak tartjuk ennek a team-munkának a fejlesztését.

A bírósághoz való hozzáférésre még visszakanyarodva nagyon fontosnak tartjuk a jogtudatosság növelését is, tehát azt a feladatot, és az általános elnökhelyettes asszony annak a programnak a vezetője, ami ugye részben a gyermekközpontú igazságszolgáltatás projektünkhöz kapcsolódik, a nyitott bíróság programnak. Erről is hallhattak a tévéből, rádióból, középiskolásokkal megismertetni azt, hogy miről szól a bíróság. Fontos, hogy a bíróság is hozzájáruljon a jogismeretek terjesztéséhez, persze nemcsak „középiskolás fokon”, hanem ezt a fajta mozgalmat és missziót részben a honlapon keresztül, részben meg az egyetemekkel való kapcsolattartásban, az egyetemek felé is meg fogjuk majd nyitni.

A képzési rendszerről is sokat lehetne beszélni, az elképzeléseink szerint a Magyar Igazságügyi Akadémia nem csupán az itt folyó képzéseknek lenne a központja, hanem az egész országos képzésnek egy koordinációs központja lenne, és az új szabályok szerint ma már az ügyészséggel is hivatalból kell együttműködnünk a központi fogalmazó képzésben. Én

azonban nem gondolom, hogy csak az ügyésséggel kellene együttműködni, hanem valamennyi hivatásrenddel, mert szeretnénk megnyitni ezt a tudástárat, lehetőséget az intézményt magát is, az ügyvédi kart, de minden, az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó hivatásrend előtt is, és csak megemlítem azt, hogy ennek az elősegítése végett a dékánokkal, az úgynevezett dékáni találkozó keretében az idén már két alkalommal találkoztunk, hogy egyeztessük, hogy milyen formális lehetőségei volnának annak, hogy a joghallgatók még inkább bekapcsolódhassanak a gyakorlatba, tehát biztosabban tudjanak majd pályára állni, amikor az egyetemet elvégzik. És segítünk az egyetemeket is ahhoz, hogy ezzel az ígérettel hallgatókat tudjanak megtartani és szerezni, nehogy ne legyen jogászutánpótlás a jövőben.

Nos, a tudástárról már nem is beszélnék részletesen, hanem egy következő ábrán szeretném kiemelni a bíróság integritásának a fontosságát. Erről sem mondanék már részleteket, hanem csak egy következő ábrából emelném ki azt, hogy létrehoztuk a bírósági integritás munkacsoportot is, amelynek a feladata az, hogy ezt a körkörös védelmet, ennek a stratégiáját, az eszközeit dolgozzák ki, és mind a képzésben, mind a szabályozásban, mind pedig az igazgatási mechanizmusban valósítsuk meg az átláthatóságot, a kiszámíthatóságot, az ellenőrzöttséget. Nem az a fontos, hogy szankcionáljunk vagy büntetőeljárásokat indítsunk vagy fegyelmiakat indítsunk, hanem az volna a lényeges, hogy megelőzzünk minden kockázatot, és erre szeretnénk elmozdítani az igazgatást.

Amit fontosnak tartok, és ami nincs bent a jogszabályban, de ahogyan elindultunk az igazgatásban, és ezúton is szeretném megköszönni a kollégáknak azt, hogy ebben segítségemre voltak és a bírói karnak is, hogy ebben támogattak, újfajta igazgatási módszereket, munkacsoportokat alakítottunk, mert a hivatalban összesen 160-an vagyunk a fizikai dolgozókkal együtt. Ez a szervezet szolgál arra, hogy ezt a 11 ezer fős monstrumszervezetet irányítsa. Csak jelzem azt, hogy az Ombudsmani Hivatalban 139-en vannak. Tehát el lehet képzelni, hogy ezzel az erőforrással, amiben benne vannak a tisztán adminisztratív ügyviteli dolgozók, a kézbesítők, stb., mit lehet előmozdítani. Csak úgy tudunk előrelépni, hogyha ebben a bírói kar minket támogat. Ezért fontosak ezek a munkacsoportok. A tudáshálózatoknak a létrehozása fontos, célvizsgálatokat folytatunk, a jó gyakorlatokat gyűjtjük, kísérleti programokat indítunk el. Ezek látszólag olyan semmitmondó vagy ilyen modernista munkaszervezési szavak, de ezek iszonyúan fontosak ahhoz, hogy valóban hatékonyak lehessünk. A munkacsoportok azért is fontosak, mert nemcsak bírók vannak benne, hanem ügyvédek. Egyetemi tanárok, közjegyzők, tehát itt is megpróbáljuk a nyitottságot úgy megvalósítani, hogy már a munkafolyamatokban is kívülállók beleszólhassanak abba, hogy mit csinálunk. Semmiféle titkolnivalónk nincsen, örülünk annak, hogy a kritikai vélemények elhangoznak, mert ebből építkezni próbálunk. Eddig 16 munkacsoportot alakítottunk, ezek kerültek itt felsorolásra.

A legaktívabban dolgozó munkacsoportok, és ami a legfontosabb, a munkateher munkacsoport, hiszen ez biztosítja a létszám helyes elosztását rövid és hosszú távon egyaránt. Egy új munkacsoportot szeretnék kiemelni, a bíróságtörténeti munkacsoportot, amely a '44-től '89-ig terjedő időszakokkal foglalkozik. Nagyon komoly egyetemi tanárok vannak ebben a munkacsoportban, Kahler Frigyes elnöklí. Ez a munkacsoport részben foglalkozik azzal is, hogy a Kúria története hogyan alakult ebben az időszakban vagy akár még régebben is, hiszen arról is egy kormányhatározat van már, hogy a Kúria épületének visszavétele érdekében az előkészítő munkákat megkezdhetjük, és erre kaptunk pénzügyi forrást. Ez részben jelenti az épület építészeti felmérését, tehát egy esetleges költözéskor hol lehetnek falak, hol lehet irodákat kialakítani, tárgyalókat, stb., de ami ennél fontosabb és érdekesebb, ebben sajnos nem vehetünk részt közvetlenül, hogy felkutassák azt, hogy hogyan nézett ki ez valamikor, hol voltak a stukkók, a termek, hol vannak most a bútorok, régen. A tervünk nemcsak az, hogy a Kúria visszakerüljön az eredeti helyére, hanem egy komoly látogatóközpontot és múzeumot alakítsunk ki a Kossuth téren, amely bemutathatja az igazságszolgáltatást is.

A munkamódszerek közül fontos a közvetlenség, ahogy mondtam, ez időnként megütközést keltett a bírói karban is, vagy ha valami „kiszivárgott” a közvéleményben is, hogy mindenféle félkész anyagok is folyamatosan köröznek a szervezetben, nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy mindenki idő előtt lehetőleg tudomást szerezzen arról, hogy mivel foglalkozunk. Természetesen a bírók 80 százalékát csak az akta érdekli, tehát nem érdekli, és ez nagyon helyesen is van így, nem kell, hogy mindenki mozgalmár legyen, aktivista és a közért időt feláldozó bírót, mert elsősorban a saját dolgukkal kell foglalkozni, de nagyon sokan vannak a szervezetben olyanok, akik ezen túl is képesek tenni az egész igazságszolgáltatásért.

Felméréseket, célvizsgálatokat folytatunk, ahogy említettem, gyűjtjük a különféle jó gyakorlatokat, hamarosan megrendezésre kerül például egy szoftverbörze, merthogy nagyon sok olyan dolgot találunk ki az egyes bíróságokon, amelyekről nem tudunk, holott ezeket el kellene terjeszteni a bírói karban. A kísérleti programok közül két dolgot emelnék ki. Az egyik a mediáció. Erre ma már a jogszabály is lehetőséget ad, ugye van egy mediációs munkacsoportunk is. Jelenleg 12 volt bírót az, aki kijelölt bírósági közvetítőként tevékenykedik, és szeretnénk ezt elterjeszteni, nemcsak a bírósági közvetítéssel foglalkoznánk, hanem azzal, hogy az összes ilyen szervezetet valahogyan megpróbáljuk összefogni, segíteni őket. Mert ez a bírósági szervezetről is munkaterhet venne le, másrészt meg egy olyan vitakultúrához segítené a magyar társadalmat, ami nem volna rossz, hogyha elterjedne, tehát nem a végsőkig vitatkozni, hanem a legkisebb közöst megteremtteni az egyes vitás helyzetekben.

Fontosak a bírósági séták, amelyek eddig is voltak alkalmanként. Ma már ezek részben a nyitott bíróság program keretében rendszeressé válnak. Az tehát, hogy az állampolgárok megismerjék azt, hogy hogyan néz ki a bíróság belülről, azonközben láthatja azt, hogy hogyan néz ki egy tárgyalóterem, hogyan folyik egy eljárás. Miért fontos ez? Merthogy egy természetes emberi reakció, hogy attól félünk, idegenkedünk, azzal szemben vannak előítéleteink, amit nem ismerünk. Minél inkább ismernek minket, annál inkább számítunk az állampolgárok bizalmára.

Nos, hosszú út áll előttünk, tehát a stratégiai célok elérése kitartó munkával, egy komoly szemléletváltással, együttműködő magatartással, innovatív megoldásokkal, és egy proaktív hozzáállással történhet meg. Azon vagyunk, én magam is, az elnökhelyettesek, a hivatal dolgozói és a bírósági vezetők, hogy a lehető legtöbbet tegyünk annak érdekében, hogy a bíróságok a társadalmi rendeltetéseket teljesíthessék. Köszönöm szépen, és elnézést, hogyha egy kicsit hosszú voltam.

ELNÖK: Köszönjük szépen ezt a rendkívül részletes, alapos és informatív beszámolót. Megnyitom a hozzászólások és kérdések lehetőségét. Bárándy Gergely képviselő úr!

Hozzászólások, kérdések

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Elnökhelyettes Asszonyok! Tisztelt Bizottság!

Először is szeretném én is megköszönni a lehetőséget, hogy meghallgathattam elnök asszony beszámolóját, és valóban sok olyan dolog elhangzott, ami biztató és talán a jövőben láthatjuk majd ezeknek az eredményét.

Elnök asszony kitért a struktúrával kapcsolatos kérdésekre, én azt gondolom, hogy mivel elnök asszony erre kitért, egy pár mondatban hadd reagáljak én is. Nem erre szeretném én se a hangsúlyt helyezni, hiszen ez alapvetően jogalkotási kérdés, de a magam részéről továbbra is fenntartom azt, hogy nem tudok egyetérteni a jelenleg kialakított struktúrával. Annak ellenére nem, hogy szerencsére a Velencei Bizottság álláspontja, illetve az Európai Bizottságnak a – mondjam úgy, hogy – fellépése következtében a kormány megfogadott számos olyan elemet, amelyet annak idején az ellenzéki pártok is hangoztattak, és kritikaként

mondtak el. Sajnos, hogy nem az ellenzéki pártoknak és a szakembereknek a kritikáját fogadták meg, hanem, ha úgy tetszik, egyfajta kényszerhelyzetből nyújtották be ezt a módosító javaslatot, de én azt gondolom, hogy mindenképpen előnyére vált ez a bírósági rendszernek.

Legfőképpen is azok a rendelkezések, amelyek a különböző státust érintő és ilyen formán a bírói függetlenséget érintő döntések vonatkozásában az egyszemélyi hatáskört testületi hatáskörre tették. Én ezt tartom talán a változás legfontosabb elemének. Az OIT-nak kétségkívül nagyon sok problémája volt, mármint működési problémája, aminek - azért meg kell említenem, hiszen voltam tagja ennek a testületnek több éven keresztül, hogy - legfőképpen is a jogalkotási háttere hiányzott. Bár kétségtelen egyébként - amit elnök asszony mondott -, hogy sokszor partikuláris érdekek is domináltak a testületben, ezt én is alá tudom támasztani, főleg az ügyteherelosztás mikénti alakulásának a vonatkozásában, de azt is el kell ismerni, hogy nagy előnye a mostani OBH-nak, ilyen szempontból előnye, hogy a kormányzat kétharmados többséggel rendelkezik, mert nagyon sok esetben az OIT javaslatai azért futottak zátonyra annak idején, mert nem volt meg a kétharmados támogatottsága ezeknek az Országgyűlésben. Tehát én azt tudom mondani, hogyha a struktúrákat hasonlítjuk össze, nevezetesen, ami most regnál és a korábit, akkor ezt a körülményt, azt gondolom, nem szabad elfelejteni, mert önmagában az eredmény, bizonyos értelemben vett eredménytelenség nem feltétlenül írható a struktúra rovására, sokkal inkább a kétharmados támogatottság rovására.

Egy mondat még a struktúra vonatkozásában. Természetesen vannak előnyei annak, hogy a Kúria elnöke és a bírósági igazgatási vezető más. Azok az előnyei, amiket elnök asszony mondott, de azért a korábbi rendszer is tudott úgy működni, és azt gondolom, e tekintetben hatékonyan, hogy a hivatal vezetője volt az, aki valóban az operativitást képviselte ebben a rendszerben, ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság elnöke közjogi méltóságként talán egy picit nagyobb súllyal tudott fellépni a bírósági igazgatási érdekek képviselőjében. Tehát azt gondolom, hogy ez feltétlenül előnyére válik. Úgyhogy számomra ez a legkisebb probléma a struktúrában.

Egy mondatot talán még erről, és utána rátérek az elnök asszony által említett egy-két kérdésre én is. A hivatali idő, azt gondolom, hogy úgy értékelendő és értékelhető, hogy az egész közjogi berendezkedést vesszük alapul, ugyanis, hogyha azt nézi meg elnök asszony, hogy mi az, ami eddig nem volt kilenc év, és most kilencéves mandátum, akkor az fog kirajzolódni, hogy nagyon-nagyon kevés területen volt ilyen hosszúságú mandátuma bármelyik köztisztviselőt betöltő személynek. Most ezeknek a száma megszorodott, és én ebben látom a problémát, de ennek az okaira nem térek most ki, mert azt gondolom, nem ide tartozik, de az mindenképpen igen, hogy önmagában és elszeparáltan a többitől ezt a kilencéves mandátumot értékelni az én meglátásom szerint nem lehet.

Elnök asszony említette, hogy csak a száz legfelsőbb szintű vezető kinevezése tartozik az ön hatáskörébe, ez igaz, csak azt sem szabad ilyenkor figyelmen kívül hagyni, hogy ez a száz vezető nevezi ki az összes többit gyakorlatilag a bíróságokon belül. Tehát ilyen formán az áttételes kinevezési jogkör, ha úgy tetszik, azért tetten érhető, elnök asszony, tehát ráadásul nem is beszélve arról, hogy, ahogy ön is említette, ez a száz legfontosabb vezető. A legfontosabb igazgatási és szakmai vezetők, hiszen kollégiumvezetők és bírósági elnökök, elnökhelyettesek. Nyilván törvényszéki szinten és ítéltáblai szinten tartoznak az ön kinevezési jogkörébe. Azt is megemlítem, mondom még egyszer, hogy hála istennek, most már, amennyiben a bírósági öngazgatási szervezetek egyetértenek velem, akkor tudja ön így kinevezni ezeket a vezetőket, és én azt gondolom, ez egy eredmény és egy pozitívum. Én e tekintetben egy negatívumot említek meg, ami még mindig fennáll, és e tekintetben én azt gondolom, hogy elnök asszonynak indokolt, hogyha önmérsékletet tanúsít majd, hogy viszont a pályázatokat eredménytelenné nyilváníthatja. Tehát akkor, hogyha nem ért egyet azzal, amit

a bírói szervezetek javasolnak, akkor eredménytelenné nyilváníthat. Én azt gondolom a magam részéről, hogy ez egy olyan, szintén a bírói függetlenséget, a státusbeli függetlenséget érintő kérdés, aminek nem szabadna egyszemélyi hatáskörben lenni. Pláne nem olyan személy hatáskörében, aki az én értékrendem, értékítéletem szerint nem a bírói öngazgatás része, hiszen nem a bírák választják, hanem az Országgyűlés választja meg, elnök asszony.

Éppen ezért én azt gondolom, hogy mivel most nem jogalkotási kérdéstről beszélünk, itt e tekintetben a kormányoldalnak persze címezhetem azt, amit most mondok, elnök asszony, én arra kérném a magam részéről, hogy lehetőség szerint ezzel, az eredménytelenné nyilvánításra vonatkozó jogkörével, hatáskörével ne nagyon éljen, hanem nevezze ki azt, akit első helyen a bírói öngazgatási szervezetek a pályázat eredményeként vagy egyéb módon, de kihoznak elsőként.

A másik: azt gondolom, hogy fontos témakör az valóban az ügyteherelosztás, illetve a státusok átcsoportosítása. Én e vonatkozásban kérdezném az elnök asszonyt arról, hogy milyen eredményeket tud felmutatni. Nagyon sajnálom azt, hogy először is amellet, hogy köszönöm, de emellet nagyon sajnálom, hogy most kaptuk meg a beszámolót, ami itt fekszik előttünk. Legalábbis hozzám nem jutott el. A bizottságon keresztül sem jutott el, és nyilvánvalóan ezt a száz valahány oldalt a 21 néhány mellékletével együtt most a vita közben áttanulmányozni nekünk nem lesz lehetőségünk, tehát én azt gondolom, hogy szerencsésebb lett volna, ha ezt előre megkapjuk. Többek között az ilyen kérdések válhattak volna feleslegessé, hogy például az ügyforgalmi adatok hogy alakulnak, illetve az ügyteherelosztás hogy alakul.

Szóval még egyszer kérdezem, a státusok átcsoportosításával hogy állnak, hiszen a partikuláris érdekek érvényesülését látta elnök asszony az OIT-ben annak idején, akkor talán ez volt az a terület, ahol ez leginkább tetten érhető volt. Nem tudom, hogy erre vonatkozóan milyen adatok állnak most rendelkezésre, mennyiben változott, hiszen a statisztikákat figyelve én azt láttam, hogy az a fajta aránytalan ügytehermegoszlás, ami, azt gondolom, nemcsak a bírák számára, sőt elsősorban nem a bírák számára az igazán terhes, hanem az ügyfelek számára, hiszen az elintézési határidő lényegesen kitolódik, mondjuk a fővárosban vagy Pest megyében. Ez miként alakult az elmúlt időben? Tehát volt-e ebben, hadd kérdezzem úgy: zárult-e az olló, elnök asszony, az ön hivatali ideje alatt e tekintetben?

A másik kérdésem az lenne, és erre is kaphatnék választ, gondolom, az anyagból, de nem találtam meg elsőre, hogy hogyan alakul a három és az öt éven túli ügyek aránya, még egyszer kérdezném, január 1-jétől mostanáig. Ehhez képest volt-e valamilyen pozitív változás az elmúlt időszakban, hiszen, amit ön is említett, az Emberi Jogi Bíróság ítélete vonatkozásában, hogy alapvetően ezen ügyek miatt történik meg az országnak az elmarasztalása, tehát elsősorban is érdekelne, hogy ebben milyen tendencia figyelhető meg. Ha csökkenő tendencia, akkor az előző évekhez képest ez egy élesebb vonalban csökkenő tendencia vagy meredekebb vonalban csökkenő tendencia, vagy pedig erről nem beszélhetünk?

Örülök, hogy felvetette elnök asszony a kisebb bíróságok kérdését. Az én megítélésem szerint bizony érdemes átgondolni, hogy egyes ilyen bíróságokat megszüntetni lenne indokolt. Ez nyilván jogalkotási kérdés, hiszen jogszabály szabályozza a bíróságok illetékességét és hatásköreit, azonban én azt gondolom, hogy az OBH-nak bizony nagy szerepe van abban, hogy javaslatot tegyen arra, hogy hol szükséges, illetve hol rentábilis ezeknek a bíróságoknak a működtetése és hol nem, mert úgy hiszem, hogy egy ilyen szűkös bírósági költségvetés mellett bizony lehetne jobb helye is a pénznek, minthogy egy olyan városban tartunk fenn egy bíróságot, annak minden költségkihatásával, ahol egy bíró működik azon. És esetleg mondjuk a környéken nem túl messze attól található egy másik bíróság. Hiszen, ha jól tudom, Zircnél pontosan ez a helyzet, hogy nem túl messze attól egy másik helyi bíróság is működik.

Az lenne a kérdésem még elnök asszonyhoz, hogy a bírák elmozdítása bármilyen célból, értem én ezalatt a szolgálati helyről történő elmozdítást, milyen okokból történt, és körülbelül mi volt ennek a volumene.

Egyetértek azzal, elnök asszony, hogy a perek hossza nem számít rossznak egyébként Európában, és ezt én is számtalanszor elmondtam, lehet kritika tárgyává tenni, és kell is az eljárások gyorsítása érdekében ötleteket megfogalmazni és jogot alkotni, illetve munkát szervezni ennek érdekében, hogy ezek rövidüljenek. Azonban én azt kiemelném, amellet, hogy az átlagon felüli helyen pozicionálják Magyarországot ebben a vonatkozásban, hál' istennek. A garanciális szabályok megsértése nélkül érdemes ezt megtenni, és én örülök annak, hogy elnök asszony ezt kiemelte, mert így meg tudom fogalmazni azt a kérést elnök asszony felé, hogy amikor javasol ilyen törvénymódosításokat, vagy megfordítom, amikor a kormány javasol, és megküldi véleményezésre, akkor tegye meg elnök asszony, hogy felhívja a kormány figyelmét erre a követelményre, mert az elmúlt időszakban számos olyan jogszabálytervezettel találkoztunk, ami az eljárások gyorsításának a szlogenje alatt született meg, és éppen hogy a perbeli garanciális jogok csökkentésével kívánta elérni az eljárások rövidülését. Volt olyan egyébként a büntetőeljárást módosító szabályok közül, amelyeket a, sőt, többes számban mondom, voltak olyanok, amelyeket az Alkotmánybíróság kifejezetten alkotmányellenesnek nyilvánított, mert a garanciális jogokat oly mértékben sértette meg a jogalkotó ezekkel. Én azt gondolom, hogyha véleményezési jogkörben erre javaslatot tesz elnök asszony, hogy ilyen ne legyen, akkor azzal jelentősen tudná segíteni az Országgyűlésnek és a kormánynak a jövőbeli jogalkotási munkáját.

A bírák értékelésére szeretnék kitérni még. A határidők és egyéb, picit adminisztratív jellegű feladatok körében a bírák értékelése, azt gondolom, eddig is működött és megvolt. Ami újdonság volt, és elnök asszony többször hangsúlyozta, indokoltan nem véletlenül, hogy itt egy félkész anyagról van szó, de amit én láttam, és amit én olvastam, az gyakorlatilag az ítélezési munka tartalmi részeit is vizsgálat tárgyává tette volna. És én azt gondolom, hogy az nagyon nem jó, hogyha ilyen anyagok vannak, de még az sem szerencsés, ha félkész ilyen anyagok vannak, mert nyilván ezek a félkész anyagok valahol elnök asszony környezetében készültek, ha nem, akkor nyilván erről majd felvilágosít engem elnök asszony, de ami legalábbis napvilágot látott, abban olyan tartalmi elemek voltak, hogy gyakorlatilag az ítélezés vizsgálata során az ítélet tartalmát, a hatályon kívül helyezések számát, stb. lehet vizsgálni. Holott egyébként pontosan lehet tudni, hogy a hatályon kívül helyezést nem biztos, hogy az első fokú bíró ítélte meg rosszul, csak nyilván az eljárási szabályok értelmében a másodfokú bíró döntése lesz helyes. De ebből következtetéseket levonni nem szabad.

Ilyen elemek szerepeltek ebben az iratban, amit én nagyon nem tartok szerencsésnek, még azt sem, hogyha ilyen nyilvánosságra kerül. Én úgy hiszem, hogy a transzparenciának talán ez korlátja lehet, hogy a belső olyan anyagokat, amire ön még nem bólint rá, vagy legalábbis nem látta, az nem kerül a nyilvánosság elé. Nyilván erre önnek kéne figyelnie.

Az ügyek áthelyezésével kapcsolatban. Két témám van még, tisztelt képviselőtársaim, és aztán befejezem a hozzászólásomat. Az ügyek áthelyezésével kapcsolatban azt gondolom, hogy – és ne vegye rossznéven, elnök asszony, hogy azt mondom, hogy – rossz irány, amit ön mond. Rossz irány, hogyha úgy kezeljük ezt a kérdést, hogy aki nem ért egyet az ügyáthelyezéssel, és ebben problémát lát magában, az intézményben, az a bírák függetlenségét kérdőjelezi meg.

Világosítson fel, hogyha rosszul értettem. Azt tudom erre mondani, hogy mi akik ezt a rendelkezést – és egyébként zárójelben mondom, nemcsak mi, hanem például a Velencei Bizottság is kiemelte azt, hogy ezt nem tartja elfogadhatónak – kifogásoljuk, ebben mi az alapelv sérelmét látjuk, a törvényes bíróhoz való alapelv sérelmét, ami független minden személyi kérdéstől. Ezt körülbelül ahhoz tudom hasonlítani, lehet, hogy a példa nem a legjobb, de biztos, hogy érthető, hogyha azt mondjuk, hogy mi szükség az Állami

Számvevőszékre, mondjuk, azt feltételezzük, hogy az önkormányzatok, meg a kormány csal? Hát nyilván nem, de hát valami kontroll kell. Hogyha egy alapelvet veszünk alapul, és azt mondjuk, hogy a törvényes bíróhoz való jog, amit deklarál egyébként az alaptörvény is és a bírósági törvény is, ez áthágható, és egyszemélyi döntéssel a törvényes bíróhoz való jogot meg lehet szüntetni, és át lehet tenni egy másik bíróhoz az ügyet, ez alapelvi szinten hibás. Problémás. És éppen ezért megint csak azt tudom mondani, hogy nekem nem sikerült ebben elérni eredményt, és ezt bevallom, a jogalkotási munka során, és sajnos ez benne maradt a törvényben. De elnök asszonynak joga van ezzel a lehetőséggel nem élni. Tehát az ön szuverén döntése az, hogy az ügyek áthelyezésének a jogával él vagy nem él. A legnagyobb problémának egyébként azt tartom ebben, megint csak azon kívül, hogy ez egyszemélyi döntés és nem a Kúria öt tagú tanácsának a döntése, hanem egyszemélyi döntés, a másik problémát pedig abban látom, hogy a legfőbb ügyész is kezdeményezheti, ami megint csak egy alapelvi problémát jelent számomra, és itt pedig a fegyveregyenlőségek elvének a sérelmét látom ebben. Tehát magyarul szólva, legalább azokban az ügyekben, ahol a legfőbb ügyész kezdeményez, ott ne éljen elnök asszony ezzel a jogosítványával.

Én azt gondolom, hogy ez lehetőség és nem kötelesség. Nagyon rossz optikája van ugyanis, elnök asszony, és amire talán utalt, hogy a sajtóban napvilágot látott, hogy összesen kilenc büntetőügyet helyeztek át máshová, és ebből kettő olyan volt, ami politikailag súlyosan érintett. A kilencből kettő. Azt gondolom, hogy én elhiszem azt, hogy nincs e mögött rossz szándék, de azt meg higgye el, elnök asszony, hogy a látszata nem ez. A látszata az, hogy ezekben a politikai ügyekben valami olyan történik, aminek nem kéne megtörténnie. És én úgy gondolom, hogyha ez a látszat ilyen, és mivel talán ezt a két ügyet még elbírtta volna a Fővárosi Törvényszék, ahová ez egyébként tartozott, át lehetett volna más ügyet helyezni, de még egyszer mondom, a legjobb, ha semmilyen ügyet nem helyezünk át. Ha ez ilyen, viszonylag egyszerűen megoldható, és ez önön múlik, akkor azt gondolom, hogy tehetne azért, hogy az ilyen megnyilvánulások vitorlájából a szelet ki lehessen fogni.

Az utolsó téma, amit említének, és talán ez a legsúlyosabb kritikai észrevételem az elnök asszony eddigi működésével kapcsolatban, és ez nem lesz titok elnök asszony számára, mert nagyon sok fórumon én ezt már elmondtam, olyanon is, ahol ön ott volt és olyanon is, ahol nem, ez pedig a bírák nyugdíjazásának a kérdése. Azt gondolom, hogy feltétlenül hely van ezt itt megemlíteni. Azt gondolom, hogy nem jó elhárítási út az, hogyha elnök asszony azt mondja, hogy ez jogalkotási kérdés. Hiszen elnök asszonynak van olyan jogosítványa, ami a jogalkotást, hadd fogalmazzak így, befolyásolni képes. Azt gondolom, hogy ha van egy Országos Bírósági Hivatal, emellett van egy olyan alkotmánybírói döntés, amelyik kimondja azt, hogy kétszáz valahány bírót alkotmánysértően, alaptörvényt sértően távolítottak el a hivatalából.

Úgy gondolom, hogy egy ilyen alkotmánybírói döntés után az Országos Bírósági Hivatal elnökének másnap reggel be kellene mennie a munkahelyére és azt mondani, hogy kedves kollégák, kezdjék el kidolgozni azt a törvénymódosító javaslatot, amit a kormány figyelmébe ajánlunk, ami ezt a kérdést hatékonyan kezeli. Ehhez képest én csak azt láttam, és azt érzékeltük, hogy mindenki hártott ebben. Hártott a köztársasági elnök, a kormány, bocsánat, a kormány nem hártott, mert a miniszterelnök azt mondta, hogy nagyjából lefordítható így, hogy „pont nem érdekl az Alkotmánybíróság ítélete, és pont nem érdekl egyébként az európai döntés sem”. Ez egy dolog. Erről nyilván mindenkinek meg lehet a saját véleménye. De a köztársasági elnök hártott, és elnök asszony, ön és az ön hivatala is hártott. Én ezt csak így tudom értékelni. Mert a hivatalnak rendelkezésére áll az a szaktudás, ismerem, még egyszer mondom, abból az időszakból, amikor tagja voltam ennek a tanácsnak, az OIT-nek, hogy kiváló szakemberek dolgoznak az ön hivatalában, kiváló szakemberek, és ezek a szakemberek pontosan le tudták volna írni, hogy mi kell ahhoz, hogy ezeket a bírákat soron kívül és gyorsan vissza lehessen venni. Mi kell ahhoz, hogy mondjuk ne kelljen polgári pert

indítaniuk vagy munkaügyi pert indítaniuk azért, hogy visszahelyezzék őket, hanem mondjuk, egy egyoldalú szándéknyilatkozattal ezeket a bírákat vissza lehessen venni a hivatalokba. Az Országgyűlésnek pedig rendelkezésére állt volna az a lehetőség, amit éppen a kormánypártok vezettek most be, a különleges sürgős eljárás, ahol 48 óra alatt törvényt lehet elfogadni. Azaz az alkotmánybíróvási döntés harmadnapján ebből törvényt lehetett volna.

Ma a mai napig nincs ebben törvény. Értem, a kormánypártoknak és a kormányfőnek értem a taktikáját, amit én nem tudok másként értékelni, mint úgy, hogy minél tovább húzni ezt az ügyet, és ha minél tovább húzzuk, annál kevesebb esély van arra, hogy ezeket a bírákat vissza kell venni a munkahelyükre. Esetleg majd kapnak valami kártérítést, de visszatérni bizonyosan nem fognak vagy elenyésző számban fognak. Ahogy telik az idő, erre egyre nagyobb az esély. Ezt én értem. Ez egy politikai szándék. Szerintem elfogadhatatlan politikai szándék, de egy politikai szándék. Azt gondolom, és biztos vagyok abban, hogy elnök asszonynak nincs semmilyen politikai szándéka, éppen ezért azt gondolom, hogy tennie kellett volna azért, hogy ez az állapot most már idestova több hónapja ne legyen így.

Én nem láttam az OBH-tól érkező javaslatot ennek a korrigálására, csak egy módosító javaslatot, illetve egy arra irányuló tervezetet, hogy amikor a kormány benyújtotta az azóta visszavont törvényjavaslatot a 65 évvel kapcsolatban, akkor ahhoz elnök asszony benyújtott, egyébként, ha igazságos akarok lenni, akkor tartalmában nem kielégítő, de az eredeti előterjesztést jobbra tévő javaslatot. Úgyhogy én megmondom őszintén, hogy az elmúlt időszakban én, már amennyit ismerek, mert még egyszer mondom, áttanulmányozni ezt nem tudtam, elnök asszony legfőbb hibájának, amit én kritikai észrevételként teszek meg, ezt tartom, és ezt látom.

Azt gondolom, hogy ma még mindig nem késő, illetve kicsit késő, de még mindig jobb, ha most születik meg, mint hogyha egyáltalán nem vagy még később születik meg, hogy elnök asszony tegyen javaslatot végre a helyzet mikénti rendezésére. Úgyhogy a hozzászólásom részéről ennyi. Köszönöm, és várom elnök asszony válaszait. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő hozzászóló Varga István képviselő úr.

DR. VARGA ISTVÁN (Fidesz): Tisztelt Elnök Asszony! Nehéz ilyenkor megszólalni, mikor egyrészt egy hosszú beszámolót kaptunk, és azt hiszem, ez mindannyiunk számára kimerítő volt, Bárándy képviselő urat megnyugtatom, hogy én is most láttam ezt, és én sem tudtam elolvasni, bár elég gyorsan olvasok, tehát szerintem a fegyveregyenlőség megvan ellenzék és kormánypárti képviselő között. No de hát nekem volt gyerekszobám, és azt gondolom, hogy a vendég jogán is, hát ebben a gyönyörű épületben nem kívánok most ömlengeni és sokat beszélni, mert teljesen felesleges, politikai vitákat meg nem szeretnék itt indukálni. Vannak jogszabályok, tudjuk, hogy milyen modell van, megnyugtatom Bárándy képviselő urat és mindenkit, és elnök asszony is tudja, hogy nekem is más elképzelésem volt a modellről, mint ami most van. Hála a jó istennek, az OIT-nek nem voltam tagja korábban, most sem vagyok. Egy egyszerű ügyvéd vagyok, úgyhogy térjünk a lényegre és a lényegi kérdésre. Azt gondolom, hogy egy sziszifuszi munka kezdődött itt el az elnök asszony vezetésével, hogy a szűkös lehetőségek között valóban egy olyan igazságszolgáltatás legyen ebben az országban, amely a XXI. századi követelményeknek megfelel. Borzasztó nehéz ezt a feladatot teljesíteni. Ezt mindenki, aki az igazságszolgáltatásban dolgozik, tudja, bármelyik szereplője is bármelyik oldalnak, és önök vannak a legnehezebb helyzetben, akik az igazságszolgáltatás csúcán vannak. Nem ismétlem meg, amit már egyszer itt elmondtam, mindannyiunk előtt ismeretes az, hogy a legfontosabb feladat ítélni, és ez a jogi munkának a csúcsa, és ez a mai sincs megfelelően megbecsülve, arról nem beszélve, hogy anyagilag sem, ami talán egyik fontos pillér a hivatástudat mellett.

A másik pedig az, hogy sajnos különösen Budapesten olyan épületek vannak és olyan az elhelyezés, amellyel kapcsolatban kicsit vitatkozom is elnök asszonnyal, persze, hát hogy a polgárok hogyan érzik magukat, és milyen öltönyben jelennek meg, és hogy érzik magukat az alagsorban, az is nagyon fontos dolog, elnök asszony, de én azt gondolom, hogy a Thököly úton, ha megfordul az ember, arra gondolok mindig, hogy amikor a vezetékek lógnak a bírói szobában, hogyan lehet ott ítélezni, elmélyedni. Hogyan lehet ott dolgozni, hogyan lehet megfelelő minőséget hozni? Szerintem nagyon nehéz. Tehát azt gondolom, hogy ezen mindenképpen változtatni kell, elsősorban a bírák munkafeltételein, mert hogyha ebben nem történik változás, lehet, hogy a polgárok egy kicsit jobban érzik magukat, de önök nem tudják azt a feladatot teljesíteni, amit elsődlegesen teljesíteni kellene, és azt is hadd mondjam, hogy én mindent elfogadok, amely az SMS-ről, a számítógépes rendszer változásáról szól, ami a XXI. századi követelményeknek megfelel. Azt is elfogadom, hogy mediáció lesz, hogy el kéne kerülni a peres ügyeket, és mindent elfogadok, de a legfontosabb rész az, hogy megfelelő minőségű és a mindenki számára megfelelő ítéleteket hozzanak. Ez a legfontosabb, és ezt nem lehet negligálni, és nem lehet mellékessé tenni.

És végül is, aztán tényleg nem visszaélve az idővel, a mondandóm a következő lenne. Nagyon sokszor beszéltek önök is, és beszélünk a nyilvánosságról, beszélünk arról, hogy a polgárok megismerjék a Kúria döntéseit, hogy megismerjék a legfontosabb bírósági ítéleteket, én egy picit azt mondom, hogy ki is szélesítettük ezt, hogy mindenki értsen az igazságszolgáltatáshoz. Én a másik oldalról, még egyszer mondom mint egyszerű ügyvéd a következőt szeretném megkérdezni az elnök asszonytól, ez sokszor felmerült az elmúlt 30 évben, amióta én ügyvédekem, de most újra megismétlődik, hogy hogyan van az, hogy a fővárosban és mondjuk Nyugat-Magyarországon egy megfelelő és korrekt kapcsolat alakult ki az ügyvédek és a bírák között, megfelelő tájékoztatást kapunk, abszolút kollegiális a viszony, és a Dunától vagy a Tiszától keletre pedig, mondhatom a saját megyémet, Békés megyét, mondhatom Szolnok megyét, mondhatom Borsod-Abaúj-Zemplén megyét, mondhatom Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét, olyan egyszerű és egészen primitív dolgokban, hogy megkérdi az ember, hogy milyen ítélet született, amikor a határozathirdetésre a múlt héten nem tudtam elmenni, és ezt azért bátorodom elmondani, mert a megyei elnökhelyettes fel is hatalmazott erre, hogy ezt a problémát mondjam el, bátorodom megkérdezni 30 év után, hogy legyenek kedvesek megmondani, hogy mi az ítélet. Nem az ítélet belső tartamát kérdezem, hanem, hogy elutasították a keresetet vagy nem utasították el. Ezt kérdezem meg, azt mondják, nem tudnak felvilágosítást adni, utána én is mondom egy-két keresetlen szót, ezt követően felhívom az elnökhelyettest, és mondom neki, hogy akkor kedves barátom, jó lenne azért, ha megmondanád most már, egyébként azt is mondtam, hogy ide vagyunk hivatalosak, és akkor azt mondja, hogy nézd, van egy szabályzatunk, a szabályzat ezt megtiltja. És ezek után mit tegyek? Azt mondja, hogy vesd ezt a problémát fel, de nem mondhatok neked semmit.

Na most, ez az a pont, amikor én úgy gondolom, hogy sok mindenről mi beszélhetünk, emelkedett dolgokról beszélgethetünk, de ha a XXI. században, aki mondjuk 30 éve praktizál, és állítólag az igazságszolgáltatás szerves vagy nem szerves részeként a színi előadásnak a részeként én is része vagyok ennek, kérem szépen, ha idejutottunk, és ilyen kollegiális kapcsolatok alakulnak ki, hogy mondjuk Székesfehérvártól Budapestig a Kúria elnökétől bárkit fel tudok hívni telefonon, és megkérdezhetem, hogy mi az ítélet, és nekem pedig nem mondják meg, de lehet, hogy Jóska, Pista vagy az ombudsman már tudja, mert ez nagyon fontos, meg a bulvárlap újságírója is megírja, akkor azt hiszem, ez felháborító. Elnök asszonyt arra kérem, hogy szűnjenek meg azok a különbségek, amik az ország keleti, nyugati része között és egyes megyékben vannak, és a Büsz.-t pedig olyannak kell megcsinálni, hogy mindenki számára egységes legyen. Az SMS is nagyon tetszik, bár én nem nagyon szeretem, másra használnám, de ma már mindenki SMS-eket küld, hát most már nemcsak az

ügyfelemtől kapok majd egy SMS-t, hanem a bírótól is. Hát istenem, elfogadom, legalább akkor tudom, hogy a kereset el van utasítva vagy nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gyüre Csaba alelnök úré a szó.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Asszony, Elnökhelyettesek! Tisztelt Képviselőtársaim! Néhány kérésem lenne az elnök asszony felé. Én is talán egy picit ebből a szemszögből közelíteném meg, mint Varga István képviselőtársam, hiszen én is ügyvédként dolgoztam elég sokat, és ezzel kapcsolatban szeretnék kérdezni, azzal a gyakorlattal kapcsolatban, ami a bírák kinevezése.

Hiszen nyilván a szakma csúcsa a bírói hivatás, és sokan szeretnének bekerülni nemcsak a belső rendszerből, hanem kívülről is. Kérdezném azt, hogy mennyire van esélye erre egy ügyvédnek, aki esetleg nagy tapasztalattal rendelkezik, de ami például az angolszász rendszerben szokás, hogy ötvenéves korban egy ügyvéd bekerül mint nagy tekintély, nagy szaktudású, és bíróvá válik, hogy erre van-e esély, látnak-e erre esélyt, illetve van-e erre statisztika, hogy kerülnek-e be ügyvédek ebbe a rendszerbe, vagy kizárólag a belső bírósági rendszerből a bírósági titkároknak van erre lehetősége. Vagy például arra, hogy aki kiemelkedő szaktudású, adott esetben, rögtön a Kúrián is el tud akár helyezkedni egy pályázat megnyerésével? Vagy erre van-e valamiféle statisztika, hogy az elmúlt évben kerültek-e be, illetve mennyien, illetve mi erről önnek a véleménye?

Aztán a következő kérdésem szintén ügyvédi szempontból szól. Az előadásban itt szóba került az elektronikus kapcsolattartás, hogy ennek milyen nagy szolgáltató szerepe van, és hogy ebben erősödés várható. Én ezzel kapcsolatban szeretném feltenni azt a kérdést, hogy bővül most ez az elektronikus kapcsolattartási rendszer, hogy ennek a kidolgozásába, kiépítésébe mik kerülnek be. Ebbe bevonták-e a különböző más szakmai szervezeteket, hogy ők mit tartanak célszerűnek, ez hogyan történhet. Tehát itt gondolok az ügyészségre, az önkormányzatokra, egyéb közigazgatási szervekre, és nem utolsósorban az ügyvédekre, hogy be lettek-e ebbe vonva, be vannak-e, megbeszélnek-e ezeknek a tapasztalatait, mit kellene és hogyan kialakítani, illetve, hogy ez a rendszer, ami megvalósításra kerül, gondolnak-e arra, hogy mennyire lesz költséghatékonyan megvalósítható az ügyvédek szempontjából? Tehát ez is figyelembe van-e véve ennek a rendszernek a kidolgozásánál?

Aztán egy másik kérdésem az lenne, amiről az elnök asszony már korábban az Alkotmányügyi bizottság előtt beszélt, mégpedig a bírák nyugdíjazásával kapcsolatban felemlítette azt, hogy gondol egy olyanfajta kompenzációra a bírák esetében, hogy tekintettel arra, hogy ők összeférhetetlenek minden másfajta tisztség betöltésével, egy-két kivételt leszámítva, tehát nem tudnak mást vállalni, más foglalkozást, kereső tevékenységet, és tetszett említeni valamiféle pótlékot a bírák nyugdíjában. Nevezzük ezt egy összeférhetetlenségi pótléknak, hogy akár erre vonatkozóan javaslatot tenni, vagy gondoltak-e erre ennek a javaslatára.

A következő dolog pedig, a 2013. január 1-jével életbe lépő új szabályokkal kapcsolatban a közigazgatási bíróságok fel fognak állni, és ezzel kapcsolatban mik a gyakorlati tapasztalatok. Én azt látom - én Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből jöttem - hogy milyen nehézséget okozna, ahogy hallottam, más megyékben is, hogyha tulajdonképpen a munkaügyi kollégium és a közigazgatási kollégium, ami eddig működött, gyakorlatilag ebben az új rendszerben összevonásra kerülne. Ennek az elhelyezésével vetődnek fel számtalan helyen problémák, még hozzá komoly problémák, és esetleg gondolkodnak-e egy igazságügyi centrum megvalósításán? Nyilván ehhez komoly anyagiak sürgősen szükségesek.

De például a szűkebb pátriárkából kiindulva, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében rendelkezésre áll egy hatalmas épület, amit a NAV kívánt korábban elfoglalni, amely most ott áll üresen évek óta, amely alkalmas lenne akár a teljes bírósági rendszernek a befogadására,

hogy gondolkodnak-e adott esetben ilyen rendszernek, az igazságügyi centrumnak a kiépítésén, legalábbis ott, ahol lehetőség van rá. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gruber Attila képviselő úré a szó.

DR. GRUBER ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Helyettes Asszonyok!

Egy kicsit nem is bizottsági tagként, hanem a Magyar Országgyűlés Európa tanácsi delegációja, csoportja tagjaként volt szerencsém az Európa Tanácsban is, illetőleg ezzel kapcsolatban a Velencei Bizottság delegációjával is találkozni a Parlamentben, és meglehetősen érdekes felkészítő anyagokat kaptak az ellenzék részéről. Tartalmas és bő felkészítő anyagot, ami a törvényesség teljes hiányáról és a hatalmi ágak szétválasztásának hiányáról is szólt. Hadd kérdezzem meg, hogy a Velencei Bizottság munkájában hasznosabb-e, hogyha egyfajta diskurzusféle kapcsolatot alakítunk ki a Velencei Bizottsággal, tehát folyamatosan egy rákérdező, egy véleménynyilvánító partneri viszonyt épít ki a parlament, vagy pedig ez eshetőleges, egy-egy problémára, főleg a kivizsgálásra, illetőleg annak egy megoldására történik-e javaslat.

Ez azért fontos, mert az egy részkérdésem, hogy mennyire volt elnök asszony által érzetten elfogult vagy prekonceptiózus a Velencei Bizottság ideérkezésekor. Mennyire látták ezt a hétszeres munkateher-különbséget ebben az esetben? Mert ez is egy ilyen kiemelt kérdés volt, hogy itt eltérítjük a bírósági ítélezést különféle okokból.

Nagyon tetszik nekem ez a szolgáltató bíróság koncepció és ez a műszaki-technológiai fejlesztés. Csak szeretném felhívni a figyelmet, hogy csak az ne legyen a következő időszakban, mint ami eddig szokás volt, hogy addig, amíg a számítógép el nem füstöl, addig nincs csere. Tehát amikor újabb és újabb programok és lehetőségek vannak, tudom, hogy ez szintén pénzbe kerül, de valószínű, hogy bele kéne építeni a rendszerbe, hogy ezt a technológiai változást folyamatosan lehessen kísérni a bíróságokon a nyomtatótól kezdve a processzorig.

Örülök, hogy sok minden szóba került, én egyetlen egy dologra hadd reagáljak Bárándy képviselőtársam kérdésében. Megértem, hogy ellenzéki pozícióból minden kaput támadni kell, de hadd kérdezzem meg: ez az ön véleménye vagy az MSZP véleménye, hogy a kisebb bíróságokat meg kell szüntetni Magyarországon? Mert ha az ön véleménye, ez csak a kisebbik rossz, de ha ez az ön pártjának a véleménye, nagyon sajnálom, hogy pont mostanra egy kicsit hosszúra nyúlt monológjára adta fel az összes itt megjelent sajtó a figyelmet és a jegyzetelést, de valami iszonyatosan súlyos dolgot említett. Pont arról szól a történet, hogy vannak nagy bíróságok hihetetlen nagy ügyteherrel, ugye hétszeres munkateherrel, és vannak olyan bíróságok, amelyek, ... ön budapestiként élte le az eddigi életét, én hála istennek egy 500 fős településtől kezdve Siófokon át, elég sok helyet megjártam, de higgye el, a bíróságoknak nemcsak az a szerepe, hogy egy bíró van vagy ha nem, kettő, hanem egy településnek a rangját is adja, a vonzásának az erejét adja, hogy ott van iskola, netalántán felsőfokú intézmény, orvos, kórház, bíróság. Belegondolt-e abba, amikor ilyen egyszerűen, a zirci kiragadott példával kapcsolatban azt mondta ön, hogy a kis bíróságokat be kell zárni? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tisztelettel és szeretettel köszöntöm elnök asszonyt és elnökhelyettes asszonyokat.

A meghallgatás során számomra egyértelművé vált, és ugyan az anyagot én sem tudtam áttanulmányozni teljes mélységében, de én elnök asszony jó szándékában abszolút

nem kételkedem, sőt érzekelem és értékelem, és azt a csapatmunkát is, ami az itt lévő kollégákkal és a többiekkel, akik most nincsenek itt, elindult.

Szerintem most ennek a jelentésnek a kapcsán semmiképpen nem szerencsés, ha belemegyünk az egész rendszerrel kapcsolatos parlamenti vitába, hanem mint a magyar igazságszolgáltatás minőségéért aggódó képviselők, és azt előmozdítani tudó képviselők próbáljuk meg megtalálni, megkérdezni, felvetni azokat a kérdéseket, amellyel jobba lehetne tenni a rendszert, mert az biztos, hogy a végponton álló felek még sajnos nagyon keveset érzékelnek.

Nyilván pláne, egy olyan légkörben zajlik mindez a változás, amelyet külföldről jelentős mértékben támadó, kritizáló és hazai kritizáló hangok is kísérik. Ebben nyilván mi is ott vagyunk, tehát nekünk is más volt az elképzelésünk. Egy biztos volt, hogy kell változtatni a rendszeren. Mert a korábbi igazgatási modell, amit Bárándy Gergely azért – úgy gondolom, hogy – túlzottan pozitív színben tüntetett fel a realitásokhoz képest, az semmiképpen nem volt szerencsés, és személyi tekintetben sem volt, úgy gondolom, a legjobb kezekben. De mindenesetre a most kialakult rendszerben a legfontosabb kérdések között szerintem mindenképp az eljárások elhúzódsának a kérdése kell hogy szerepeljen.

Elnök asszonynak két alternatívája volt az eljárások elhúzódsának a kezelésére, tehát egyrészt a bírák mozgatása és az ügyek mozgatása. Én hiányoltam azt a felvetést, hogy a bírák ügghöz való hozzáállása, és az ügy gyorsított, de garanciális szempontokat érvényesítő korrekt, ésszerű határok mellett történő befejezésre való képességének és készségének a fejlesztése.

Tehát én ezt nagyon nagy tisztelettel hadd ajánljam elnök asszony figyelmébe, hiszen azért úgy gondolom, hogy az eljárási elhúzódsoknak sok összetevője van, nyilván a munkateher, a bírói segédszemélyzet alacsony száma, de összességében a tárgyalásvezetés és a tárgyalásvezetési erély vagy annak hiánya nagyon sokban hozzájárul az eljárás elhúzódsához, és nyilván a perelhúzó taktikákkal szembeni hatékony fellépés, amit én is gyakorló ügyvédként mint két oldalt, megtapasztalok. Tehát sajnos a mai napig érzekelem azt, hogy van egy olyan - a leterheltségből is fakadóan, de egyáltalán, úgy gondolom, hogy az eljárási jog alkalmazására való képességkülönbség miatt - hozzáállás a bírói kar egy része részéről, hogy inkább tolja, halasztja az ügyet, kerüli a döntéshozatalt, bízva abban, hogy addig leszünetel, addig a felek megállapodnak, bármi, valami történik, csak ne kelljen érdemi döntést hozni. Tehát én arra kérem elnök asszonyt, hogy ezt a szempontot emelje be jelentősebben a rendszerbe.

Az ügyáthelyezések szükségessége, úgy gondolom, hogy nem vitatható, amikor valóban olyan jellegű kiemelt ügyek vannak, és olyan figyelem kíséri, amely szükségessé teszi, hogy egy kiváló és felkészült bírói kar kezében legyen a döntés, de itt valóban nagyon jelentősen figyelni kell még a látszat megtartására is, hogy semmilyen politikai befolyás nem születik az ügyben vagy nem érvényesül.

Amire konkrétan szeretnék rákérdezni, én magam is az Európa tanácsi delegáció tagja vagyok, és tagja vagyok az ottani emberi jogi bizottság delegáltjaként a hatékony igazságszolgáltatásért létrehozott Európa tanácsi bizottságnak, illetve ott most ebben az évben képviselem az emberi jogi bizottságot, és már volt nyáron is egy teljes, összes tagállamot tömörítő találkozó, illetve most decemberben is lesz, ezért van egy olyan kérdésem, hogy elnök asszonyék mennyire merítenek az ott felhalmozott tapasztalatokból és nagyon komoly szakmai munkából. Most így gyorsan belelapoztam a nemzetközi együttműködésrészbe, mintha ott nem látnék erre való utalást, ez a bizonyos CEPEJ Bizottsága az Európa Tanácsnak, és szerintem ott nagyon komoly munka folyik. Tehát nyilván nem kell mindent saját magunknak kitalálni, hiszen jól működő európai modellekből lehet megtalálni a legjobb megoldásokat.

Amire konkrétan szeretnék még rákérdezni, ugye a soron kívüli eljárások elrendelése. Egy esetben került sor ilyenre. Itt ugye nagyon gyakran, tényleg az utolsó, szinte szalmaszál az ügyfelek számára, hogy egy számukra rendkívüli érdekeket veszélyeztető ügyben egy gyors döntést elérjenek, és úgy tűnik, ez nagyon kivételes lehetőség csak. Tehát, mik azok a szempontok, amelyek elnök asszony hatáskörében soronkívüliséget fő szabály szerint indokolnak? Mert a gyakorlat azt mutatja, hogy a soron kívüliség valójában szinte soha nem érvényesül vagy nagyon szűk körben. Nyilván ez is a leterheltségre vezethető vissza.

Üdvözlöm az összes olyan fejlesztési elképzelést, amely akár a képviselőkkel való kapcsolattartást, a felekkel való kapcsolattartást erősíti, ennek azonban nyilván költségvetési keretei vannak. A kérdésem az elnök asszonyhoz, hogy esetleg még tesz-e kísérletet arra, hogy a költségvetési törvény módosítása keretében valamifajta többletforrást vagy átcsoportosítást megpróbál-e az igazságszolgáltatási rendszer érdekében megszerezni, hiszen valóban elborzasztó számok ezek, hogy tíz számítógépből három alkalmas bírósági szoftver futtatására, és egyáltalán olyan állapotok vannak, amilyeneket mi is tapasztalunk, akár a Budapest Környéki Törvényszéken.

Amire még konkrétan rákérdeznék, az az egy bírásra jutó segédszemélyzet számának a növelése. Ez ugye a másik ilyen rákfenéje a rendszernek, hogy valóban az előkészítő team hiányában a bírák amúgy is az egy személyre jutó nagy ügyszám miatt nem tudnak kellően alapos és minőségi ítéletet hozni, illetve azt is lassan tudják meghozni. Tehát, hogy ebben mik azok az elképzelések elnök asszony részéről, amiket az előremozdulás irányában szükségesnek lát?

Arra kérdeznék még rá, hogy a szabálysértési és végrehajtási ügyekben a titkárok jelentős mértékben felváltották a bírói munkát. Ez minőségében hozott-e változást? Tehát mérték-e ezt, hogy minőségileg nem eredményezett-e egyfajta visszaesést? Arra kérdeznék még rá, hogy a bírák működésével kapcsolatban a felek által megtapasztaltak között a legkeserűbb és legszomorúbb jelenség az a fajta szakmai szabályokat sutba vágó, elfogultság és érzéketlenség az eljárási szabályok szigorú betartására, amely miatt nagyon sok ember számára még mindig szinte nem megnyugtató és jogorvosló jelentése van a bíróságnak, hanem egyszerűen a földi pokolnak egyfajta megélését élik meg az emberek olyan önkényes bírói tárgyalásvezetéssel és ítélethozatallal, amelyet megtapasztalnak. Tehát, hogy ebben tervez-e valamit az elnök asszony, hogy nyilván a bírósági elnökök hatáskörébe tartozó ügyek ezek, a bírák fegyelmi jogkörének a lehívása és a minőség ellenőrzése, de itt úgy érzem, hogy sokszor nagyon kiszolgáltatottak és védtelenek a felek az ilyen önkényes bírói tevékenységgel szemben, és úgy érzem, hogy sokkal nagyobb odafigyelés kellene a bírósági elnökök és úgy gondolom, hogy a Bírósági Hivatal részéről is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Átadom az ülésvezetést Papcsák Ferenc alelnök úrnak, és szót kérek.

(Az elnöklést dr. Papcsák Ferenc alelnök veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az ülés vezetését átveszem, és megadom a szót Salamon elnök úrnak.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Bizottság! Én hallgatva ezt, az egyébként egyórás terjedelmű, rendkívül alapos beszámolót, csak megerősödtem abban a nézetemben, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke és az általa vezetett hivatal a jogszabályok keretein belül maximális igyekezettel, jó értelemben vett ambíciózítással és a helyzetnek mindenféle szempontból megfelelésre törekvéssel látja el a feladatát.

Tehát van egy jogszabályi keret, én nem értek azzal egyet, hogy a jogszabályi keretek ilyen vagy olyan konkrét formáit itt most megvitassuk részleteiben, vagy különösen az elnök

asszonyon vagy az Országos Bírósági Hivatalon kérjük számon, hogy miért ez a keret. Van egy jogszabályi keret, amely adott feladat ellátására ezt a hivatalt iderendelte, e keretek közé rendelte és az elnök asszonyt is, és úgy látom, hogy az a komplexitás és az a körültekintő szemlélet, előrelátó szemlélet is, amit én megtapasztaltam, az meggyőz engem arról, hogy az igazságszolgáltatás külső igazgatása, ami igazán ennek a szervezetnek és az elnök asszonynak a feladata, jó kezekben van.

Tehát én azt javaslom a bizottság tagjainak, hogy fogadják el a beszámolót. Egy kérdésre szeretnék külön is kitérni. Tulajdonképpen az előbbi gondolatomnak adnék még erősebb hangsúlyt. Különösen furcsállom, hogy a bírói nyugdíjazással kapcsolatos jogalkotói feladatokat kérjük számon a Bírósági Hivatal elnökétől. Az elnök természetesen jogszabályokat illetően véleményezhet, sőt kezdeményezhet is, ismerjük a hatáskörét, de azért ez nem azt jelenti, hogy övé a jogalkotói felelősség. Nem akarok ebben a kérdésben elmélyedni, de amennyire én foglalkoztam ezzel a problémával, én úgy látom, hogy egy hallatlanul nehéz mutatóványt ezt megoldani. Ki vannak nevezve, tudtom szerint a bírák, be vannak töltve a státusok. Ha most a komolyságot szem előtt tévesztem, van egy ötletem: létesítsen a Magyar Országgyűlés 236 új bírói státust azokon a bíróságokon, ahol ezek a bírák korábban dolgoztak, rendeljen oda költségvetési hozzájárulást, és utána megvan a megoldás. Tehát azért mondtam, hogy a komolyságomat félreteszem, nincsenek ilyen lehetőségeink ilyen téren sem.

De még egyszer mondom, ebben bárkin számon lehet kérni a jogalkotásban való – hogy mondjam – lassúságát, vagy az invenciók hiányát, legkevésbé az Országos Bírósági Hivatal elnök asszonyán. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rubovszky Györgynek megadom a szót, és visszaadom az elnöklést.

(Az elnöklést dr. Salamon László elnök veszi vissza.)

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP): Tisztelt Elnök Asszony, Elnökhelyettes Asszonyok!

Én sajnos 1968 óta koptatom a bírósági folyosókat, úgyhogy meglehetősen régi tapasztalatokat tudok elmondani, de nem fogok. Arról viszont szeretnék beszélni, hogy az igazságszolgáltatás problémája a rendszerváltás óta megoldatlan kérdés. Először ugye Vastagh Pál igazságügyi minisztersége alatt az Országos Igazságszolgáltatási Tanács felállításában látták az egyetlen megoldást, ez bebizonyosodott, hogy nem sikerült. Én ugyan kétszer voltam a testület tagja, de nem éreztem, hogy az a testület rosszul végezte volna a munkáját. Ugyanakkor viszont szeretném felhívni Bárándy képviselő úr figyelmét is, hogy az elmúlt idők nagyobb részében ők tartották kézben a kormányrudat, és az igazságszolgáltatás problémáinak megoldásában legalább olyan sikertelenek voltak, ha nem sikertelenebbek, mert a most általuk cikizett OIT is tulajdonképpen a Vastagh Pál által behozott ötlet. Hozzáteszem, hogy az akkori ellenzék mindent elkövetett az OIT felállításá ellen.

Én tisztában vagyok azzal, hogy minden antidemokratikus és minden hibás, amit nem a szocialista párt talál ki, és csinál meg, de azért szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az ügyek áthelyezése és kijelölési kérdésében az első jogszabályi intézkedés is a szocialista kormányzás idején történt. Azon kívül azt is el szeretném mondani, hogy a két pozíció szétválasztása, vagyis hogy a Kúria elnöke vagy akkor a Legfelsőbb Bíróság elnöke és az Országos Igazságszolgáltatási Hivatalnak a vezetője, amit most Bírósági Hivatalnak hívunk, hogy ez szétválasztásra kerüljön, ezen hosszú hónapokig kísérletezett Draskovics igazságügyi miniszter úr, nem tudta keresztül vinni. Gyakorlatilag mi most ezt keresztül vittük, és ott szeretném folytatni egy-két megjegyzéssel, ahol Salamon elnök úr abbahagyta. Arra

szeretném felhívni a figyelmet, hogy 22 éve nem tudjuk megoldani ezt a problémát, itt vagyunk egy újonnan felállított hivatal első félévének beszámolója után, és megpróbáljuk számon kérni rajtuk félév után azt, amit a magyar jogalkotás nem tudott megoldani 22 év alatt. Ez egy kicsit furcsa dolog.

Én nagyon szépen köszönöm a beszámolót, sajnos én sem tudtam elolvasni, de amikor az elnök asszony megpályázta a jelenlegi pozícióját, én az alkotmányügyi bizottsági meghallgatáson is hangot adtam annak, hogy korábban kezembe került az a pályázat, amit, ha jól emlékszem, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács hivatalvezetői státuszára adott be az elnök asszony, és az meggyőzött arról, hogy mennyire otthon van az igazgatás terén, és akkor is elmondtam, hogy nem tudok jobb ötlettel előállni, és én feltétel nélkül támogatom az elnök asszony akkori megválasztását. Én most is azt mondom, hogy szerintem erkölcstelen dolog az, hogy félév után ilyen kritikai hangot üssünk meg, ott, ahol ráadásul a szabályokat mi szabjuk meg. Úgyhogy én nagyon szépen köszönöm a beszámolót, nagyon sok sikert és egészséget kívánok ehhez a megkezdett és nagyon nagy munkához. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Még egy reflexióra kért lehetőséget Bárándy Gergely, megadom a szót.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nem terveztem, de megtiszteltek képviselőtársaim azzal, hogy az én hozzászólásomhoz viszonylag tág körben kommentárt fűztek. *(Dr. Vas Imre közbeszól.)* Szívesen meghallgatom Vas képviselő urat is, kár, hogy nem kért szót a vitában.

Néhány dologra reagálnék. Az egyik konkrétan a felszólalás mikéntje. Azt gondolom, hogy azt számon kérni, és biztos, hogy ezért nem fogok elnézést kérni, hogy megpróbálom komolyan venni az elnök asszony meghallgatását, és érdeemben és viszonylag hosszabban hozzászólni, szerintem az volna a helyes, ha más képviselő is ezt tenné, nem az, hogyha korlátoznánk néhány mondatra a hozzászólás lehetőségét. Ezt hála istennek, elnök úr nem is tette meg.

Kezdeném a Velencei Bizottsággal kapcsolatban feltett kérdéssel, és utána a kis bíróságokra kitérve. Hát, képviselő úr, igen, mivelhogy nem volt lehetőségünk nagyjából tíz percnél több arra, ellentétben az önök oldalával, hogy a Velencei Bizottsággal konzultálni tudjunk annak idején, ezért felkészítő szakmai anyagokat adtunk át részükre, mert tíz perc talán ön szerint sem kielégítő ahhoz, hogy a mi álláspontunkat ezekben az ügyekben elmondjuk. Zárójelben mondom, hogy ezeket a felkészítő anyagokat egyidejűleg elnök úrnak szintén átadtuk, tehát önök és a kormányoldal pontosan ismeri azt, hogy mit adtunk át, ellentétben az ellenzékkel, ugyanis mi nem kaptuk meg sem a Fidesz, sem a kormány által a Velencei Bizottságnak átadott felkészítő anyagokat, úgyhogy ilyen szempontból egyoldalú a történet. Önök ismerik a mienket, mi nem ismerjük az önökét, no, ez a különbség.

ELNÖK: Képviselő úr! Képviselő úr! Elnézést kérek, maradjunk a tárgynál! Az elnöki beszámoló felett vitatkozunk, és az elhangzott hozzászólásokhoz kért reflexiót, de ne jogalkotási kérdésekbe bocsátkozzunk bele! És ne a struktúrának az elemzésébe, mert ezen úgyszemint tudunk változtatni. Itt most, ennek az ülésnek a keretében biztos nem. Tessék!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Ha úgy látja, és megtiltja, hogy válaszoljak az ön frakciójából vagy frakciósövetségéből feltett kérdésekre, akkor természetesen visszaadom a szót szívesen.

ELNÖK: Képviselő úr! Nem ezt mondtam, arra kérem, arra intem, hogy maradjon a tárgynál!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Annál a tárgynál maradok, amit az ön képviselőtársai felvetettek, elnök úr. Megkísérlek mindazonáltal az ön kérésének is megfelelni.

Kis bíróságok. Ha idetartozónak érzi elnök úr, akkor erre nagyon szívesen válaszolnék.

ELNÖK: Ezen folyt egy vita, valóban.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Így van. De a Velencei Bizottságon is, de akkor térjünk át a kis bíróságokra. A kis bíróságok vonatkozásában. Igen, ez az én szakmai álláspontom, ugyanis én azt gondolom, hogy egy városnak talán nem az kellene hogy megadja a presztízsét, hogy van-e bíróság vagy nem, minthogy az sem, hogy van-e szép köztere vagy nincsen. Ez egy más terület, én azt gondolom, és más megfontolásokat igényel. Egyébként nagyon csodálkozom azon, hogy ön kérdezte ezt meg mint kormánypárti képviselő, és hasonlította egyébként az iskolákhoz és a kórházakhoz, amikor másról nem szólnak a hírek mint hogy önök központosítják ezeket az intézményeket, és hol zárnak be iskolákat, és hol zárnak be egyébként kórházakat. Én azt gondolom, hogy bizonyos racionalitásoknak megvan a helye és az ideje is, én azt mondom, hogy semmi racionalitása nincs annak, hogyha pár km-rel odébb van egy bíróság, akkor fenntartani egy olyan intézményt, amelyben egy bíró dolgozik, holott ugyanabból a pénzből a néhány km-rel odébb lévő bíróságon, mondjuk lehetne teremteni 4-5 státust kiszolgáló státusokkal együtt. Én azt gondolom, hogy sokkal inkább megfelel az a jogkereső állampolgárok igényeinek, és ezzel valóban lehetne az ügyek elhúzódsát megakadályozni, de hogy konkrétan válaszoljak a kérdésére, ez egyelőre az én szakmai álláspontom, és azt remélem, hogy a frakciónak is ez lesz a szakmai álláspontja és a politikai álláspontja ebben a kérdésben.

Amit Rubovszky képviselő úr mondott, hogy számon kérni az eredményeket. Én azt gondolom, hogy egy elnöki beszámolónál az, hogy az ember megkérdezi, hogy az elmúlt egy évben milyen eredmények voltak, ez talán nem erkölcsstelen kérdés. Mi van most? November. Azért január 1-jétől állt fel, ha jól tudom, az OBH. Tehát ez talán nem erkölcsstelen felvetés.

És végül még Rubovszky képviselő úrnak annyi válaszul, hogy nem tudom, kitől hallotta, hogy cikizte volna az OIT-t, tőlem biztos nem, én azt mondtam, hogy bizonyos működési problémák az OIT-vel kapcsolatban is voltak, mint egyébként minden szervezettel kapcsolatban, de én továbbra is azt mondom, hogy ezeknek a hibáknak a kijavítása lett volna az indokolt, és nem pedig egy új bírósági struktúra felállítása. Semmilyen ellentétbe nem keveredtünk.

A két pozíció szétválasztásával kapcsolatban a mai napon és máskor sem fogalmaztam meg kritikát, azt mondtam, hogy szólnak érvek emellett a modell mellett is és a másik mellett is. Ezt kritika tárgyává még a parlamenti vitában sem tette senki a mi frakciónk részéről. Természetesen én magam sem.

És végül két mondatot arra, hogy miért indokolt vagy nem indokolt számon kérni a nyugdíjazásnak a kérdését az elnök asszonyon. Először is Salamon képviselő úrnak, elnök úrnak mondanám azt, hogy ha erre egy gyors megoldás született volna, akkor nem lenne ennyi már betöltött státus, hanem csak egy-kettő lett volna, és a túlnyomó többségét ezeknek a bírának gond nélkül vissza lehetett volna venni.

Erre mondtam én azt, és utaltam arra, hogy értem én ezt a törekvést, hogy minél később szülessen erre jogszabály, mert valóban, minél később születik erre megoldás, annál inkább igaz lesz az, amit Salamon elnök úr mondott, hogy a megoldás már szinte lehetetlen, mert a státusokat betöltötték, és még bírói státusokat lehet létesíteni, a törvényszék elnökéből egy van, és akit abból a pozícióból menesztettek, azt onnan menesztették.

De arra is felhívnám a figyelmét elnök úrnak és elnök asszonynak is, és elnök asszonynak talán nem is kell, merthogy ő maga nevezte ki a vezetőket, hogy nagyon hosszú

idő telt el adott esetben egy bírónak a felmentése, és mondjuk egy törvényszéki vezető kinevezése között, és ebben az időszakban bőven lett volna lehetőség arra, hogy ez a jogszabály megszülessen, és ez az elnök visszakapja korábbi pozícióját, ameddig egyébként megbízott elnök működött ezeken a bíróságokon, általában az elnökhelyettes látta el ezt a feladatkört.

Azt gondolom, hogy amikor valaki funkciójánál fogva az igazságszolgáltatás érdekeit, az igazságszolgáltatás függetlenségének az érdekeit, a jogkereső állampolgárok érdekeit és a bírák érdekeit köteles képviselni, ahogy elnök asszony ezt köteles képviselni, akkor úgy hiszem, hogy nem indokolatlan és nem megalapozatlan megkérdezni azt, hogy legalább azokkal a törvényes lehetőségekkel, amit a jogszabály számára biztosít, mármint, ami a kezdeményezési jogot illeti, miért nem élt. Én ezt biztosan így gondolom, én is, elnök úr, hogy az önök kormányának és az önök frakciósövetségének nagyobb ebben a felelőssége. De én mindezzel együtt azt mondom, hogy bizony az Országos Bírósági Hivatal elnökének is van ebben felelőssége, és azt gondolom, hogy talán, amit mondtam, az így igaz. Köszönöm szépen a türelmet és a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel további hozzászólás nincs, a beszámoló feletti vitát lezárom. Válaszadásra megadom a szót elnök asszonynak.

Dr. Handó Tünde válaszája

DR. HANDÓ TÜNDE, az Országos Bírósági Hivatal elnöke: Köszönöm szépen a lehetőséget. Mindenekelőtt nagy örömmel és elégedettséggel tölt el az, hogy mind általánosságban, mind pedig a részleteiben ennyire érdekli az igazságszolgáltatás a jelenlévőket. Ezt önmagában egy biztató jelnek tekintem az egész bírósági szervezet számára.

Köszönöm Bárándy Gergely képviselő úrnak, hogy ilyen hosszasan kifejtette a véleményét, merthogy a kérdés kevesebb volt a hozzászólásában mint a saját álláspontjainak a kifejtése. És elnézését is kérem, hogy nem tudok valamennyi kérdésre sem válaszolni, hiszen nem szeretnék visszaélni a rendelkezésemre álló időkerettel.

Ami az ügyforgalmi eredményeket illeti, igenis vannak már eredményeink a félév alatt, de a háromnegyed év alatt meg különösen. Tehát már most megmutatta az elszenvedett – idézőjelben – vérveszteség ellenére, tehát hogy 194 bíró távozott az első félévben a rendszerből, mégis komoly eredményeket tud felmutatni szinte valamennyi bíróság.

Egyet emelnék ki ezek közül, ami mindannyiunk számára talán a legfontosabb, a Fővárosi Törvényszéket, ahol a napokban lesz ott egyébként egy sajtótájékoztató, tehát az adatokat, amik az interneten már most elérhetők, de ott külön is fogják kiemelni, mondanék néhány példát, a törvényszék első fokú ügyforgalmában 2011 márciusában 11 860 ügy volt, június 30-án ez 9 ezerre csökkent. Ez körülbelül egy-kétezres ügycsökkenést jelent. Ugyanígy a szakágakat hasonlítjuk össze, akkor általában el lehet mondani, hogy már most 5-6 százalékos ügycsökkenés van a fővárosi törvényszéki szinten. Tehát nagyon komoly előrehaladás történt ezeken a területeken is, de természetesen a statisztikai eredmények félévente-háromnegyedévente felkerülnek a honlapra, összehasonlító adatokkal. Tehát azok ott olvashatók folyamatosan. De az igényeket e tekintetben, akár az egyéni igényeket is igyekezzünk majd a jövőben kielégíteni.

Na most, azt nagyon szépen köszönöm az elnök úr részéről, amiben megtámogatott, és tulajdonképpen elmondta, amivel én szerettem volna részben válaszolni Bárándy képviselő úrnak, hogy egy hivatalvezetőnek a jogszabályi keretek között kell és lehet működtetnie a szervezetet. Tehát én a publicisztikai felhívásokra meg az elképzelésekre, amik ott megjelennek a tollakból, nem tudok semmit tenni akkor, hogyha annak a felvetésnek nincs jogszabályi alapja. Tehát megmondja azt a törvény, hogy a hivatalvezető, akár a bírói perek, a visszahelyezések jogvita alapján mit tehet, mit nem, a szerint kell és lehet eljárni. Ez nem egy

szabadon választott gyakorlat, amit folytatnia kell egy hivatali elnöknek. Ezeket a kööttségeket pont a jogállam érdekében meg kell hogy tartsuk, és egyénileg bármennyire megértem a sérelmet szenvedett bírót vagy bármennyire együtt érzek velük akkor, hogyha nekik pert kell indítani, én mégis úgy próbálok erre gondolni, többek között, ami lehet, hogy túlságosan profán példának tűnik, mint amikor valaki a gyógyszerárba bemegy, valamilyen gyógyszer recept nélkül adnak, van, amihez meg recept kell. Most abban a pillanatban vagyunk, hogy ahhoz, hogy visszakerülhessenek a bírók, ítéletet kell hoznia egy bíróságnak. Ezt mondja ki a jogszabály. Nekem e tekintetben van és lehet kötelezettségem, hogy ezekben az ügyekben olyan jogi képviselőről gondoskodjunk, ami ezeknek a pereknek a lezárását elősegíti, és e tekintetben segítsen a törvénytörvény elnököket.

Ami a jogalkotási lehetőséget illeti, ebbe nem szeretnék belebonyolódni, hiszen erről már többször beszéltünk, csak ismételni tudnám, mindig van azonban a hivatal tarsolyában megoldási javaslat. Most is van ilyen javaslatunk. És nem is titkoljuk ezt a javaslatot, bár még nem tettük közzé. Mi abban gondolkozunk, az Európai Bíróság döntését is figyelembe véve, hogy a felső korhatár fokozatos leszállítása történjék meg, és nem az egykor felvetett, bár a bírói karban továbbra is támogatott szolgálati pótlékot vezetnénk be a felső korhatárig, hanem egy úgynevezett rendelkezési állományt hoznánk létre, vagy azt kezdeményeznénk, ami azt jelenti, hogy a szolgálati viszony fenntartható volna. Aki szeretne bíró maradni, szándék szerint vagy a szolgálati érdek szerint bírói tevékenységet végezhetne.

Tehát ezek a koncepciók kialakítás alatt vannak, de hát nekünk van a legkisebb szavunk abban, hogy ténylegesen mi történik, úgyhogy én azt is feladatommak tartom, hogy ebben a szervezetben rend, nyugalom és béke legyen, és nekem, amikor bármilyen javaslatot elindítok, vagy a közvélemény elé tárok vagy a bírói kar elé, nem lehet az a feladatom, hogy én tiltakozzak, petíciókat írjak, hasonlókat. Ezt a szervezetet tisztességesen kell és lehet vezetni, a nyugalomát megőrizve. Én, ahogy a jogszabályok a lehetőséget megadják, a bírói karban véleményezek, mert ez még ott nincsen véleményezve, a javaslatokat a megfelelő időben, eddig is elindítottam, és a jövőben is el fogom indítani.

Varga István képviselő úrnak is köszönöm a biztató szavakat és a bizalmat, és itt visszakapcsolódom egy kicsit Bárándy képviselő úrhoz, aki elismeréssel szólt most azokról a lehetőségekről, amik a bírói kar, szervezet számára megnyíltak ebben a kormányzati ciklusban.

Nagyon remélem, hogy ez a bírósági szervezet elnyeri azt a bizalmat és szimpátiát és a politikai erőknek azt az együttérzését és együttes akaratát, ami a jogállam elindulásakor '90-ben megvalósult a parlamentben. Mindenféle pártállásra tekintet nélkül ezt fontosnak tartotta mindenki, abban reménykedem, hogy azzal a munkával, amit mi végzünk, szinte erőnk felett, azzal sikerül ezt a bizalmat újra elnyerni, és fenntartani a jövőben is, és nem gondolom, hogy ez egy egyszeri támogatás lenne bármelyik parlamenti erő részéről. Én mindannyiuk támogatására számítok a jövőben is.

Az egyedi problémát, amit felvetett a képviselő úr, nagyon meg tudom érteni, tehát ilyennek nem volna szabad megtörténnie. Most azonban a telefonos felvilágosítás valóban az ügyviteli szabályok szerint korlátokhoz kötött, fogunk ezzel foglalkozni, már most is vannak erre saját ötleteim, hogy hogyan lehetne ezt kivédeni. Csak egyet mondok, hogyha például a jegyzőkönyvbe kerülne belefoglalásra egy-egy végzés, ítélet rendelkező része, és a jegyzőkönyv elektronikusan továbbításra kerül, akkor ez abszolút nem volna tovább probléma. Márpedig ennek nem biztos, hogy lenne akadály.

Ilyen nagyon apró dolgokon is múlik az, hogy hogyan ítélnék meg minket. Nos, Gyüre Csaba képviselő úrnak is köszönöm a figyelmet. Ami az ügyvédek bekerülését vagy más hivatásrendek bekerülését illeti, pontos adataink nincsenek. Azt lehet mondani, hogy általában tíz százalékos a bírói szervezeten kívülről érkezőknek a bekerülési aránya. Amikor az angolszász jogrendszereket emlegetik, azért gondolni kell arra, hogy az egy teljesen másfajta

jogrendszer. Ott bírónak lenni a jogászi pályának valóban egy csúcsa, 45-50 évesen lehet bírónak válni, óriási fizetést kaphatnak ezek a bírók. Ma a kezdő bírói fizetés egy ügyvédi jövedelemhez képest is még komoly elmaradásban van, tehát sem anyagilag, sem pedig, sajnos éppen az imént emlegetett presztízs miatt nem állunk olyan szinten, hogy a legképzettebb ügyvédek a pályamódosításkor a bíróságban gondolkodnának. De nem zárkozunk el magunk se tőle, a szabályok pedig teljesen nyitottak a pályázók tekintetében, tehát olyan objektív pontozási rendszer van, rangsorolás, hogy sokkal inkább van lehetősége ma már külsősöknek – idézőjelben – bekerülni, mint korábban ez lehetséges volt.

Nagyon egyetértek, köszönöm a felvetést, hogy már a különféle uniós fejlesztéseknél vagy szervezeti átalakításoknál is együtt kellene működni az ügyvédi karral. Különösen az ügyfélkapcsolati projekt, amikor törvényszéki szinten, elektronikus úton kellene ügyiratokat előterjeszteni, keletkeztetett riadalmat, és a most elindított képzéseken, bemutató programokon, amikkel az országot járják a program fejlesztői, azokat úgy hirdettük meg, sőt az ügyvédeknek külön is ajánlottuk, hogy ügyvédek is részt vehetnek ezeken a bemutatókon, a kérdéseiket feltehetik, és a jövőt illetően én sokkal intenzívebb kapcsolatokra gondolok ezekben a kérdésekben. Tehát ezt nagyon fontosnak tartom. Sajnos, amilyen projektek most kifutóban vannak, azok régebben indultak, tehát ott nem biztos, hogy ezek a körülmények megvalósultak.

A bírók kompenzációját illetően én megadtam azt, hogy mire gondolunk. Az, hogy ez milyen mértékű lenne, milyen feltételekkel, természetesen az önök dolga lesz erről majd dönteni.

A közigazgatási munkaügyi bíróságok felállításával is egy munkacsoport foglalkozik hónapok óta, annak egyik eleme, hogy az összes anyagi igényt is felmérjük, hogy kinek milyen helyiségekre van szüksége, tehát ezt a problémát a hivatal gondozza. Nagyon egyetértek azzal a felvetéssel, hogy az ingatlanok vagy a bíróságok elhelyezésekor meg kell nézni, hogy melyik városban milyen lehetőségek vannak, és anélkül, hogy bele szeretnék bonyolódni a kis bíróságok vitájába, tehát én azt gondolom, hogy ennek a két követelménynek, tehát, hogy az állampolgárokhoz közel lenni, ugyanakkor gazdaságosnak lenni, együtt kell és lehet megvalósulnia. Nem látom ezt lehetetlennek, de nem szeretnék elébe menni a munkacsoportnak, tehát vannak erre is javaslatok, hogy hogyan lehet ezt a kettőt megvalósítani. És különösen az elektronikus fejlesztések világában ez nagyon jól kialakítható, én azt gondolom.

Köszönöm szépen Gruber Attila képviselő úrnak a felvetését is, és a Velencei Bizottsággal kapcsolatban nem takargatom, nekem is, személy szerint nagyon kellemetlen élményeim is voltak, ugyanis úgy látom, hogy nem igazán értenek sok mindent abból, ami Magyarországon van, illetőleg egy-egy problémára kiélezettek voltak a kérdések.

Tehát, ami a felkészültségüket vagy az anyaguk összeállítását illeti, nekem komoly kétségeim voltak, hogy vajon azokat a tényeket, adatokat objektíven figyelembe tudják-e venni, amelyeket akár mi is közvetítettünk feléjük. De ezek mind részletkérdések, mert a mi hozzáállásunk alapvetően az, hogy bármilyen kritikát eljuttatnak hozzánk vagy véleményt, még akkor is, hogyha fáj, azt komolyan meg kell fontolni, és azon kell lennünk, hogy minél inkább megismerjenek. Tehát én azt gondolom, és ezen vagyunk, hogy minél inkább nyitottak legyünk, és minél inkább bemutassuk magunkat. Felül kell emelkedni a rossz érzéseken is, mert amit nem ismernek, vagy ha valaki a saját rendszeréből indul ki, iszonyú különbségek vannak az európai országok igazgatási, igazságszolgáltatási rendszereiben. Mindenkinek megvan a maga fogalomvilága, gondol valamit, és közben nem tudja elhelyezni a saját szerkezetét, szervezetét, fogalomrendszerét a mi struktúránkba. Tehát nagyon komoly félreértésekről van vagy lehet szó időnként. Ezeket nehéz megmagyarázni, nem is lehet egy-egy órás látogatás alatt megmagyarázni, de arra kell törekednünk, hogy megismerjenek, meg mi is megismerhessük őket.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrnak is köszönöm a pozitív hozzáállást a kétségek mellett is, amit szintén természetesnek tartok. Annyit tennék még hozzá, hogy szerintem a jog, az igazságszolgáltatás nem arról szól, hogy valamilyen önmagában való értéként kellene ezeket az intézményeket, jogszabályokat kezelni. Miről van szó, miért vagyunk? Hogy az állam, a társadalom, a polgárok tudjanak élni egy országban és az egy természetes dolog, hogy a szervezetek, a jogintézmények folyamatosan változnak. Egyetemista korunkban volt kötelező olvasmány, nem is tudom, milyen nevű filozófusnak a Paradigmaváltás című műve, hogy milyen nehéz az új dolgokat elfogadtatni, de az emberiség újra és újrakezdi. Önök is a saját parlamenti ciklusokban már többször újrakezdték, és újragondolták az intézményeknek a kialakítását. Nekem mint hivatalvezetőnek meg nekünk mint hivatalnak azon kell lenni, hogy az adott keretek között tudjunk a legtöbbet tenni.

Ami az Európa tanácsi bizottsági munkát illeti, nos nekünk is kiterjedt nemzetközi kapcsolataink vannak, igyekszünk ezekre odafigyelni. Összesen három személy dolgozik ebben a kicsike hivatalban a nemzetközi főosztályon, tehát itt is nagyon korlátozottak a lehetőségeink. De szívesen veszünk minden kapcsolatot, ajánlást, vagy anyagot, ami hozzánk egyébként nem jut el. Ezeket igyekszünk hasznosítani. A soron kívüli eljárás kivételesen tartozhat a központi igazgatáshoz. Ma már egyébként az Országos Bírói Tanács jogkörébe tartozik, de a törvényszéki elnökök dönthetnek ilyen eljárásról. Nagyon egyetérték azzal a felvetéssel, hogy fontos a bírókat képezni a döntési készségüket és a tárgyalótermi magatartásukat illetően is. Egyébként most éppen folyik egy ilyen képzés: empátia, szimpátia a tárgyalóteremben. A probléma az, hogy rendkívül költségesek ezek. De egyébként mindig óriási nagy túljelentkezés van a bírói karból ezekre a képzésekre.

Rubovszky György képviselő úrral csak egyet tudok érteni, tulajdonképpen én is ugyanígy mondom, hogy mindannyian a lehető legtöbbet, a legjobbat próbáljuk tenni mindig éppen ott, ahol és amikor vagyunk, és ezt köszönjük egyébként OIT-tagként mindkettőjüknek, amikor ebben működtek, hogy a tőlük telhetőt megtették. Mi is kérjük, hogy ezt az esélyt adják meg számunkra.

Összességében újra nagyon hosszú voltam, ezért elnézést kérek, de nagyon köszönöm a figyelmüket és a jelenlétüket, hogy eljöttek hozzánk.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Határozathozatal következik. Előtte még rögzítjük, hogy Pösze Lajos képviselő urat Vas Imre, Gulyás Gergely képviselő urat Papcsák Ferenc alelnök úr helyettesíti. Kérdezem, ki ért egyet a beszámoló elfogadásával. *(Szavazás.)* 18 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 2. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3. Megállapítom, hogy a bizottság a rögzített arányban az Országos Bírói Hivatal elnökének beszámolóját elfogadta.

Egyebek

Harmadikként szerepel az elfogadott napirendünkben az egyebek. De előre veszem, mert a második napirendi pont az ülés keretein kilép, tehát a második napirendi pont abból fog itt állni, hogy berekesztem az ülést, és megyünk, aki még tud jönni velünk, tudom, hogy nem mindenki, mert van, akinek még vissza kell menni a Parlamentbe, őket ki is mentem elnök asszony nál, de azért vagyunk itt jó néhányan, akik nagyon kíváncsiak vagyunk, és szívesen megnézzük az akadémia épületét.

Előtte azonban megkérdezem tehát, hogy egyebek címszó alatt bárkinek van-e valamilyen észrevétele, közlése. *(Nincs jelentkező.)* Ilyen nem volt.

Akkor áttérünk a Magyar Igazságügyi Akadémia épületének megtekintésére, és ebben az értelemben ülésünket be is rekesztem. Köszönöm szépen a részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 12 perc)

Dr. Papsák Ferenc
a bizottság alelnöke

Dr. Salamon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia